

**Факултет медицинских наука
Универзитета у Крагујевцу
Светозара Марковића 69, 34000 Крагујевац**

Тел/Факс: 034/306800
Е-пошта: dekanat@medf.kg.ac.rs
Веб-сајт: www.medf.kg.ac.rs

**Факултет педагошких наука
Универзитета у Крагујевцу, Јагодина
Милана Мијалковића 14, 35000 Јагодина**

Тел/Факс: 035/8223805
Е-пошта: pefjagodina@pefja.kg.ac.rs
Веб-сајт: www.pefja.kg.ac.rs

**КЊИГА ПРЕДМЕТА
ОСС СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА
ВАСПИТАЧ**

Општа физиологија и физиологија детета	4
Здравствено васпитање	5
Увод у педагогију	7
Развојна психологија.....	8
Филозофија образовања и васпитања	10
Екологија.....	12
Извођачке вештине 1.....	14
Биолошке основе понашања човека	16
Хигијена и превентивна медицина	18
Информатика у здравству.....	19
Орално здравље и орална хигијена.....	21
Рано учење и афективно везивање.....	22
Медицинска психологија.....	24
Ментална хигијена	25
Физикална и рехабилитациона медицина у децјем узрасту.....	27
Психомоторни рад са децом у развојном добу	29
Пракса 1	30
Педијатрија	32
Развојне сметње деце јасленог узраста.....	33
Предшколска педагогија.....	34
Породична педагогија.....	36
Инклузивно образовање.....	38
Психијатрија развојног доба	40
Развојна психопатологија	41
Здравствена нега са основама прве помоћи.....	42
Методика васпитно-образовног рада.....	44
Књижевност за децу	46
Вокално-инструментална настава.....	48
Моторички развој деце	50
Основе визуелне уметности	52
Пракса 2	54
Здравствена нега у педијатрији.....	56
Методика развоја говора са практикумом	58
Методика развоја логичко-математичког мишљења са практикумом	60
Методика упознавања околине са практикумом.....	62
Методика музичког васпитања са практикумом	64
Методика ликовног васпитања са практикумом	66
Методика физичког васпитања са практикумом	68
Здравствена нега у инфектологији.....	70
Креирање дидактичког материјала	72
Кратке форме у развоју ритма, слуха и говора.....	74
Цртање.....	76

Извођачке вештине 2.....	78
Пракса 3.....	80
Предмет завршног рада.....	82
Завршни рад – израда и одбрана	83

Студијски програм: Струковна медицинска сестра васпитач			
Назив предмета: Општа физиологија и физиологија детета			
Наставник/наставници: Гвозден Л. Росић, Владимир И. Живковић, Иван М. Срејовић			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: /			
Циљ предмета Упознавање студената са теоријским и практичним аспектима Физиологије. Разумевање принципа функционисања ћелија, ткива и органа и њихово повезивање у јединствену, функционалну и сврсисходну целину. Физиолошке разлике између деце и одраслих. Фетална и неонатална физиологија. Савладавање основних техника и процедура у циљу утврђивања параметара за праћење функционалног стања организма. Процена практичног значаја вредности параметара за праћење функционалног стања организма одраслих и деце.			
Исход предмета Знања која ће студенти стећи после савладавања програма: Хомеостатски механизми основних функционалних система; Физиологија ћелијске мембране и ексцитабилних ткива; Физиологија срца и циркулаторног система; Физиологија крви; Физиологија бубрега; Физиологија дисања; Физиологија гастроинтестиналног тракта; Физиологија ендокриног система и репродукција; Физиологија централног нервног система и чула. Фетална и неонатална физиологија. Физиолошке особености деце. Вештине која ће студенти стећи после савладавања програма: Утврђивање квалитета пулса, аускултација срчаних тонова, регистровање и анализа ЕКГ-а, мерење крвног притиска; Одређивање вредности хематокрита; Одређивање крвних група у оквиру АВО и Rh крвно групног система; Спирометрија; Испитивање клинички важних рефлекса код човека; Испитивање чула вида и чула слуха.			
Садржај предмета Теоријска настава Хомеостатски механизми основних функционалних система; Физиологија ћелијске мембране и ексцитабилних ткива; Физиологија срца; Физиологија циркулаторног система; Физиологија крви; Физиологија бубрега; Физиологија дисања; Физиологија гастроинтестиналног тракта; Физиологија ендокриног система и репродукција; Физиологија централног нервног система и чула. Фетална и неонатална физиологија. Физиолошке особености деце. Практична настава Утврђивање квалитета пулса, аускултација срчаних тонова, регистровање и анализа ЕКГ-а, мерење крвног притиска; Испитивање функционалне способности срца и крвотока код човека; Одређивање вредности хематокрита; Одређивање крвних група у оквиру АВО крвно групног система, одређивање крвних група у оквиру RhD крвно групног система; Спирометрија; Испитивање клинички важних рефлекса код човека; Испитивање чула вида и чула слуха.			
Литература 1. Ганонгов преглед медицинске физиологије. Прво издање на српском језику. Ganong William Факултет медицинских наука, Крагујевац 2015. 2. Медицинска физиологија (превод десетог или једанаестог издања). Guyton AC, Hall JE Савремена администрација, Београд, 2003.			
Број часова активне наставе: 60		Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методе извођења наставе Настава обухвата теоријски (предавања) и практични рад (вежбе).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	50
практична настава	15	усмени испит	
колоквијум-и	20		
семинар-и			

Студијски програм: Струковна медицинска сестра васпитач			
Назив предмета: Здравствено васпитање			
Наставник/наставници: Ивана А. Симић Вукомановић, Светлана Р. Радевић, Катарина М. Јанићијевић			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: /			
Циљ предмета: усвајање знања и вештина из области здравственог васпитања као инструмента или стратегије здравствене политике и једног од кључних фактора који утиче на унапређење и очување здравља. Да студент разуме концепт здравственог васпитања и промоције здравља односно овлада здравствено васпитном процесом као значајној мери у очувању здравља и превенцији болести.			
Исход предмета: да студент примени стечено знање, здравствено-васпитне вештине, методе и стратегије које ће бити прилагођене појединцу, породици, односно читавој заједници; да препозна специфичне потребе и разноликости код деце; да на основу препознатих потреба креира а након тога и спроведе здравствено-васпитне интервенције које воде ка очувању и унапређењу здравља односно превенцији болести; да током спровођења превентивних програма користи најсавременије здравствено-васпитне стратегије адаптиране циљаној популацији.			
Садржај предмета Теоријска настава Здравствено васпитање-предмет, задаци, научна дисциплина; Савремени концепт здравља и болести, Нивои превенције; Детерминанте здравља, Концепт промоције здравља, Календар јавног здравља; Циљеви СЗО "Здравље 21"; Здравствено васпитање као процес: информисање, учење, знање, вештине; Циљеви и принципи; Здравствена култура, здравствене писменост; Понашање и промене понашања; Препознавање потреба; Едукација, саветовање и информисање; Ставови, мотиви, обичаји, навике. Здрав стил живота; Живот, здравље и околина, социоекономски утицаји, социоекономске неједнакости у здрављу; Значај здравственог васпитања на различитим нивоима здравствене заштите; Вулнерабилне групације становништва; Комуникационе, стицања вештина и организационе методе и стратегије; Здравствено васпитна средства; Здравствено васпитање у превенцији хроничних незаразних, заразних и болести зависности; Значај физичке активности и правилне исхране; Здравствено-васпитање у превенцији повређивања и тровања деце, злостављања и занемаривања деце; Спровођење здравствено-васпитних интервенција у породици, предшколским и школским установама, и заједници, Значај партнерских организација у спровођењу здравственог васпитања. Практична настава Здравствено-васпитне активности у промоцији здравља; Значај вербалне и невербалне комуникације; Интервју; Предавања; Рад у малој групи; Едукација; Метода животне демонстрације; Играње улоге, Организовање манифестације у заједници, Организовање кампања, Комуникација са медијима, Комуникација са партнерским организацијама, Израда здравствено-васпитног материјала.			
Литература: 1. Цуцић В. Социјална медицина. Савремена администрација, 2000. 2. Симић С. Социјална медицина. Медицински факултет Универзитета у Београду, 2012. 3. Кекуш Д. Здравствено васпитање. Висока медицинска школа струковних студија. Београд, 2006.			
Број часова активне наставе: 60		Теоријска настава: 30	Практична настава: 30 Остали часови: 30
Методе извођења наставе Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вежби, семинара, колоквијума, консултација и самосталног рада студента.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена

активност у току предавања	15	писмени испит	30
практична настава	15	усмени испит	
колоквијум	30		
семинар-и	10		

Студијски програм: ОСС Струковна медицинска сестра васпитач			
Назив предмета: Увод у педагогију			
Наставник/наставници: Предраг Ж. Живковић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: /			
Циљ предмета: Стицање базичних теоријско-методолошких знања о педагогији као науци о васпитању у макро и микро систему наука; Усвајање категоријалних педагошких појмова и упознавање основних педагошких концепција; Развијање критичког мишљења студената и њиховог стваралачког односа према педагошкој теорији и васпитно-образовној пракси.			
Исход предмета: Овладаност основним знањима о педагогији као науци; Критички став и стваралачки приступ педагошкој теорији и пракси. Стицање кључних професионалних педагошких компетенција; Оспособљеност за евалуацију и самоевалуацију педагошког рада.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Конституисање педагогије као науке. Педагогија као критичка наука о васпитању. Систем педагошких научних дисциплина. Педагогија и друге науке. Теоријско-методолошки проблеми педагошких истраживања. Научно-истраживачке методе у педагогији. Категоријални педагошки појмови: васпитање, образовање, настава. Плурализам схватања о васпитању (делатност, процес, активност, ефекти). Онтогенеза васпитања (моћ и границе васпитања, фактори). Васпитање и развој личности (васпитљивост). Циљ и задаци васпитања. Физичко, интелектуално, радно, морално, естетско васпитање. Систем васпитања и образовања. Школа у систему васпитања и образовања. Предшколске установе у систему васпитања и образовања. Улоге васпитача у предшколским установама.			
Литература . 1. Трнавац, Н., Ђорђевић, Ј. (2005). <i>Педагогија</i> . Београд: ИП Научна књига (150 страна). 2. Радовановић, И., Мрвош, И., Ђуковић, А. (2017). <i>Практикум из педагогије</i> . Београд: ВШЕРС (128 страна)			
Број часова активне наставе: 60		Теоријска настава: 30	
		Практична настава: 30	
Методе извођења наставе: Вербално-текстуалне наставне методе (предавања, метода разговора, дебате и дискусије, метода рада на тексту); Методе активног учења (смислено и стваралачко вербално учење, учење путем решавања проблема и учење откривањем, индивидуално и кооперативно учење).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		Поена	Завршни испит
Поена			
Присуство и активност		20	Писмени испит
Поена			60
Практикум		20	
Поена			

Студијски програм: ОСС Струковна медицинска сестра васпитач		
Назив предмета: Развојна психологија		
Наставник/наставници: Милица Н. Ристић		
Статус предмета: Обавезни		
Број ЕСПБ: 5		
Услов: /		
Циљ предмета Упознавање са основним темама, методологијом и појмовима везаним за развојну психологију; упознавање са основним теоријама психичког развоја (фактори и механизми развоја, и развојни ступњеви); главне развојне промене у областима социоемоционалног, когнитивног и моралног развоја током детињства и адолесценције; разликовање нормативног развоја од развојних одступања.		
Исход предмета Након одслушаног курса од студента се очекује да: покаже владање специфичним појмовником развојне психологије; разумевање концепта и основних теоријских поставки развоја; препознаје и разуме основне развојне промене у различитим областима развоја од рођења до адолесценције; разуме особености и потребе деце и адолесцената, у својству одговарајуће спремности за образовни и васпитни рад; покаже ангажовани став и спремност за рад у најбољем интересу сваког детета и адолесцента; покаже интересовања за праћење истраживања и литературе из области развојне психологије.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефиниција и основни појмови, специфична методологија развојне психологије, етичка начела истраживања са децом; фактори развоја и периодизација развоја; основне развојно-психолошке теорије ; развој током прве године: когнитивни развој и успостављање првих релација; развој током детињства: напредовање у интелектуалном развоју и социјално-емоционални развој; успостављање и развој вршњачких односа; цртеж и игра; зрелост за полазак у школу; развојни задаци адолесценције: селф концепт и формирање идентитета, вршњачке релације, морални развој;. <i>Практична настава</i> Процена развоја у раном детињству - скале раног развоја; социометријска техника (примена и интерпретација); примена Пијажеове батерије тестова – испитивање интелектуалног и моралног развоја; примењена развојна психологија детињства и младости: игра и играчке, медијски садржаји за децу.		
Литература Основна: Јерковић, И., Зотовић, М. (2005). Увод у развојну психологију. Београд: Центар за примењену психологију ДПС. Додатна: Миочиновић, Љ. (2002). Пијажеова теорија интелектуалног развоја. Београд: Институт за педагошка истраживања.		
Број часова активне наставе: 60	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методе извођења наставе Интерактивна предавања и вежбе; навођење практичних примера из литературе и праксе предшколских, социјалних и здравствених установа; дискусионе групе, радионице; презентације резултата истраживања; рад у малим групама (практична настава), рад на пројекту, семинарски и други радови.		
Оцена знања (максимални број поена 100)		

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практични радови	25	усмени испит	30
колоквијум-и	40		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм: ОСС Струковна медицинска сестра васпитач			
Назив предмета: Филозофија образовања и васпитања			
Наставник/наставници: Ружица Ж. Петровић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: /			
Циљ предмета Циљ наставе из овог предмета јесте упознавање студената са темељним вредностима образовања и васпитања које припадају систему филозофских знања, како класичних, тако и савремених.			
Исход предмета Студенти који положи испит из овог предмета биће оспособљени да формирају своје теоретско гледиште о питањима образовања и васпитања и да на бази усвојених сазнајних, моралних и духовних парадигми одговоре изазовима савременог образовања и васпитања.			
Садржај предмета <i>Број часова активне наставе</i> <i>Теоријска настава (2+2)</i> Наставни програм : Увод у филозофију образовања и васпитања. Појмовно одређење образовања и васпитања. Главне филозофске школе. Питагорејска школа: Значај вештине слушања и активног ћутања у процесу сазнања. Демокритова теорија образовања. Развијање умерености и самоконтроле. Сократова школа: Јединство истине и добра. Платонова Академија: Образовање у складу са способностима. Улога музике, граматике и гимнастике у раном развоју деце. Аристотелова перипатетичка школа: Развој интелектуалних и моралних особина. Стоичка школа: Гневљивост и благост у васпитању. Вештина владања собом. Филозофија васпитања Ц. Лока: Лоше стране повлађивања прохтевима деце. Методе подстицања ревности и марљивости деце. Учење кроз слободну и неусловљену активност. Утицај васпитача на изградњу добре нарави деце. Васпитни ефекти кажњавања и награђивања деце. Теорија васпитања Ж. Ж. Русоа: Ученост и честитост васпитача. Феномен напредовања у васпитању. И. Кант о дисциплиновању воље детета. Улога васпитања у подстицању знатижеље. Кантов императив васпитања - Само васпитан човек може бити добар васпитач. Одлике практичног васпитања.			
Литература Обавезна Живковић, Д., Петровић Р. (2008) <i>Филозофија васпитања и образовања</i> , Вршац, ВШСС. 27 – 116 стр. Допунска изворна литература (слободан избор једне теме из једног дела): Аристотел, <i>Никомахова етика</i> , Београд Ц. Лок, <i>Мисли о васпитању</i> . Београд Русо, Ж.Ж. <i>Емил или о васпитању</i> . Београд Кант, И. (2002). <i>О васпитању деце</i> , Београд			
Број часова активне наставе: 60		Теоријска настава: 30	
Практична настава: 30			
Методе извођења наставе Анализа кључних појмова и идеја, интерпретација изворних текстова, критички приступ теоријама, вођење дијалога			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит
			поена

активност у току предавања	20	писмени испит	-
практична настава	-	усмени испит	30
колоквијум-и	30		
семинар-и	20		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм: ОСС Струковна медицинска сестра васпитач		
Назив предмета: Екологија		
Наставник/наставници: Јелена М. Младеновић		
Статус предмета: Изборни		
Број ЕСПБ: 4		
Услов: /		
Циљ предмета Студенти ће разумети основне законитости које владају у животној средини, узроке и последице понашања и начина живота човека на животну средину на локалном и глобалном нивоу, механизме и активности у систему заштите животне средине.		
Исход предмета На крају овог курса студенти ће бити у стању да дефинишу основне еколошке појмове; објасне узрочно-последичне везе у животној средини; препознају узроке и наведу последице угрожавања природе; процене значај биодиверзитета за опстанак живота на Земљи; предложи активности у заштити, обнови и унапређивању животне средине.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам и значај екологије; Животна средина, животно станиште; Еколошки фактори; Адаптације; Популација; Животна заједница; Еколошка ниша; Произвођачи, потрошачи и разлагачи; Ланци и мреже исхране; Екосистеми, структура и организација; Биоми; Биосфера, атмосфера, хидросфера, литосфера; Разноврсност екосистема (копнени и водени); Антропогени екосистеми (град, парк, агроекосистем); Извори енергије; Загађивање ваздуха, воде, земљишта; Биомониторинг; Разноврсност живог света – биодиверзитет; Природна добра и реткости Србије. <i>Практична настава</i> Теренска истраживања, посматрање природе, еколошки дневник, демонстрације практичних радова, активности у природи, еколошке активности, природњачки кутак у вртићу, бонтон у природи, еколошки отисак, интеграција садржаја из области екологије у активности васпитно-образовног рада са децом.		
Литература Брун, Г., Васић, В., Гачановић, Б., Мандић, Р., Матановић, В., Скендић, М., Стаматовић О. (1995). Зелени путокази – приручник за еколошко образовање васпитача, Београд (174 стр). Пешић, Снежана. (2011). Основи екологије. Крагујевац: Природно-математички факултет, Графостил. Крагујевац (303 стр). Додатна литература Школски еколошки атлас (2004). Креативни центар, Београд. Ђукановић, М. (1991). Еколошки изазов. Београд: Елит. Одабрани образовни филмови и садржаји са интернета http://www.sepa.gov.rs/ http://www.zzps.rs/novo/index.php?jezik=sr&strana=naslovna		
Број часова активне наставе: 60	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методе извођења наставе Предавања уз коришћење савремене наставне технологије, вежбе, израда пројеката и семинара за самостални или групни рад студената, менторски рад, интерактивни рад у групама, студије случајева, рад на терену (у природи), консултације.		

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	40
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и	30		
семинар-и	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм: ОСС Струковна медицинска сестра васпитач
Назив предмета: Извођачке вештине 1
Наставник/наставници: Јелена Р. Гркић Гинић, Маја М. Димитријевић, Сандра Р. Милановић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: /
Циљ предмета Овладавање теоријским знањем и практичним извођачким вештинама у раду са децом јасленог узраста у области колективног музицирања, казивања поетских текстова; овладавање елементарним појмовима везаним за развој ситне и крупне моторике кроз игровне активности.
Исход предмета Након окончања овог предмета студенти ће бити у стању да: – владају вежбама правилног дисања – прате своје певање/свирање – препознају своје грешке приликом певања/свирања – контролишу јачину певања/свирања према партитури – користе способност и вештине певања/свирања у колективу – демонстрирају елементе језичке вештине у области дикције, артикулације и акцентуације – изводе модулације у темпу, ритму и интонацији према задатим инструкцијама – експресивно читају и казују стихове – процењују свој напредак у говорним и казивачким компетенцијама – дефинишу значај и карактеристике моторног и телесног развоја деце – препознају разлике између ситне и fine моторике и крупне моторике – процењују деље моторичко понашање и моторичке способности – користе адекватне елементарне игре и вежбе за развој ситне и крупне моторике – одреде психолошке карактеристике и специфичности игре – креирају подстицајну физичку средину за игру – организују активности за учење и развој кроз игру и природне облике кретања деце јасленог узраста
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Хор и оркестар – Техника дисања, правилно певање вокала и консонаната, разлика у певаном и говорном језику, дикција, агогика, примена правилне вокалне технике кроз техничке вежбе, темпо, динамика, артикулација, фразирање, упознавање са сопственом деоницом и са деоницама других извођача, навикавање на колективни рад и заједничко музицирање. Рад на решавању техничких проблема у одабраним композицијама, решавање основних динамичких, ритмичких и интонативних проблема. Читање и казивање стихова – Квалитативне одлике усменог говора. Структура поетског текста који се рецитије (врста стиха и риме, рефрен, мелодија, темпо и ритам, значењски и емоционални слој). Интерпретативни и креативни дискурси: изражајно читање и рецитоване. Основне карактеристике моторике деце. Подела моторике на ситну и крупну. Покретне игре и вежбе за развој ситне и крупне деље моторике. Вежбе за правилно држање тела и дисање. Елементарне игре. Вежбе и игре за побољшање моторичких способности. <i>Практична настава</i>

Хор и оркестар – Техничке вежбе намењене развоју вокалних способности, распевавање, рад на интерпретацији, обликовању мелодијске линије, хармонске пратње и техници извођења. Индивидуално усклађивање заједничког музицирања. Индивидуалне пробе, пробе по гласовима, заједничке пробе.

Рад на тексту – Дикција, артикулација, акцентуација, ритам, темпо и динамика читања и изражајног казивања стихова. Дисање и паузе у говорењу поетских текстова. Вежбе гласности и интензитета. Вежбе промене интонације и емоционалног нијансирања у рецитовању. Мимика и гест у казивању стихова.

Вежбе намењене развоју ситне и крупне моторике: 1. савладавање простора – ваљање, кортљање, пузање, ходање, трчање; 2. савладавање препрека – скокови и поскоци, прескоци, наскоци, саскоци, провлачења, пењања; 3. савладавање отпора – држање, подизање, ношење, гурање, вучење, надвлачење, упирање и вишење; 4. манипулација објектима – бацање, хватање, додавање, гађање, вођење, жонглирање. Различите елементарне игре и њихова правила и пропозиције. Тестови за праћење моторичког развоја деце.

Литература Обавезна литература

Каран, Г. и Јовановић В., Д. (2014). *Антологија српске музике за децју и женски хор композитора друге половине XIX и прве половине XX века*, књига 1: једногласне и двогласне песме. Београд: Klett, 5–103.

Дамјановић, Р. (2001). О рецитовању. Београд: Итака, 49–104.

Живковић, М. (2009). Умеће рецитовања. Београд: Креативни центар, 17–41.

Збирка поетских текстова намењених најмлађем узрасту: Читанка за предшколце и млађе основце (први део) – *У марами јабука* (2001). Београд: Креативни центар.

Крагујевић, Г. (1991). *Методика физичког васпитања*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, стр. 127– 155.

Марковић, Ж. (2017). *Теорија и методика наставе физичког васпитања*. Јагодина: Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, 83–123.

Сикимић, Љ. (2001). *Дечје игре некад и сад*. Београд: Креативни центар, 241–255.

Додатна литература

Вокалне, вокално-инструменталне и инструменталне композиције различитих музичких жанрова. Избор литературе је променљив и условљен је врстом и саставом ансамбала. Избор композиција и народних игара врши се на почетку сваке школске године и саставни је део програма.

Шипка, М. (2008). Култура говора. Нови Сад: Прометеј, 145–192.

Џиновић-Којић, Д. (2002): *Физичко васпитање предшколског детета*. Београд: СИА (изабрана поглавља).

Џиновић-Којић, Д., Пелемиш, В. (2017): *Квалитативне и квантитативне карактеристике морфолошког и моторичког простора предшколске деце*. Београд: Учитељски факултет (изабрана поглавља).

Број часова активне наставе: 60	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
---------------------------------	-----------------------	-----------------------

Методе извођења наставе

Метода демонстрације, усменог излагања, рада на тексту, разговора, дискусије

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	30	писмени испит	
практична настава	30	усмени испит	40
колоквијум-и			
семинар-и			

Студијски програм: ОСС Струковна медицинска сестра васпитач
Назив предмета: Биолошке основе понашања човека
Наставник/наставници: Светлана С. Ћурчић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: /
Циљ предмета Стицање нових знања и разумевање механизма контроле и регулације понашања; Развој свести о биолошким основама понашања човека, о утицају фактора средине током раног детињства на правилан раст и развој деце, а потом и на понашање у одраслом добу, о адаптацијама на услове средине од најранијег узраста; Оспособљавање за уочавање сложених биолошких и социјалних интеракција; Интегрисање стечених и нових знања о улози сложеног хормон-мозак-понашање система и значају емоција у сложеним образаца понашања.
Исход предмета • Студенти поседују знања о биолошким основама контроле и регулације понашања, као и о емоционалним реакцијама људи у оквиру сложених образаца понашања. • Оспособљеност студената за препознавање емоционалне природе различитих облика понашања. • Студенти су оспособљени да примене стечена знања у свакодневној пракси кроз уочавање и разумевање понашања и потреба деце најранијег узраста, у циљу пружања адекватне неге и стварања подстицајног окружења за њихов раст и развој.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Неуроендокрина контрола понашања – нервни систем. Неуроендокрина контрола понашања – ендокрини систем. Лимбички систем и примарне емоције. Стрес и ХПА оса. Инстинктивни и научени облици понашања. Понашање у служби адаптације на услове спољашње средине. Циклус сна и будности. Биолошка основа учења и памћења. Понашање у вези са исхраном. Биолошка основа агресивног понашања. Пренатални стрес. Понашање у вези са бригом о потомству. Однос родитељ – дете. Биолошка основа социјалних интеракција. <i>Практична настава:</i> Методологија проучавања понашања код људи. Етограм. Ефекти емоционалног статуса на фреквенцу дисања и срчаног рада. Ефекти аутономних реакција на вредности артеријског притиска. Физиолошки маркери емоција. Испитивање времена реакције. Сан и рани развој мозга. Процена нутритивног статуса организма и нутритивних потреба организма. Улога чула укуса и мириса у развоју правилних нутритивних навика. Испитивање осећаја додира. Улога чула слуха и вида у понашању. Значај аудиторних, оптичких, тактилних, густатотних и олфакторних стимулуса на побуђивање емоција. Механизми у основи формирања везе мајка-дете. Анализа социјалног понашања.
Литература <i>Обавезна литература:</i> Раденовић, Ј. (2010). Неуробиологија понашања. Биолошки факултет, Београд. Штајн, А. Ш., Жикић, Р. В., Саичић, З. С. (2007). Екофизиологија и екотоксикологија животиња (Поглавље 6. Хронобиологија и Поглавље 7. Физиологија понашања). Природно-математички факултет, Крагујевац. Guyton, A. C., John, E Hall. (2003). Медицинска физиологија (Део XI Нервни систем: ц. моторна и интегративна неурофизиологија). Савремена администрација, Београд. <i>Додатна литература:</i> Neil, R. Carlson. (1998). Physiology of behavior. Allyn and Bacon.

Број часова активне наставе: 60	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30	
Методe извођења наставе			
Предавачка (PowerPoint презентације, анимације); кооперативна: наставник–студент, рад у малим групама, тимски рад, проблемска настава.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	70
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и	20		
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм: Струковна медицинска сестра васпитач			
Назив предмета: Хигијена и превентивна медицина			
Наставник/наставници: Марија Р. Секулић, Нела Ж. Ђонових, Далибор Д. Стајић.			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: /			
Циљ предмета Упознавање студената са основним постулатима хигијене и превентивне медицине и стицање знања о хигијенским принципима који су неопходни за формирање позитивних ставова и примењивање здравих стилова живота у циљу очувања, унапређења здравља и превенције настанка болести.			
Исход предмета Познавање основе утицаја чиниоца животне средине и животних стилова на здравље људи. Оспособљавање студената да примене стечена знања из Хигијене у свом професионалном раду на спречавању деловања чинилаца штетних по здравље и животну средину, да формира исправне ставове и примењује здраве стилове живота ради очувања и унапређивања здравља.			
Садржај предмета Теоријска настава Хигијена и здравље. Комунална хигијена-утицај фактора животне средине на здравље; хигијена предшколских и школских установа. Школска хигијена. Превенција поремећаја здравља. Основи личне хигијене деце и одраслих. Физичка активност и здравље. Исхрана и здравље. Колективна исхрана деце предшколског узраста. Практична настава Комунална хигијена; Хигијена воде за пиће. Школска хигијена. Основи личне хигијене. Физичка активност и здравље (врсте физичке активности, препоруке СЗО, значај). Исхрана (Испитивање исхране-анкете исхране и врсте; процена стања ухрањености (мерење ТМ, ТВ, обима); Индекс телесне масе. Израчунавање енергетских потреба и креирање јеловника за децу предшколског узраста. Утврђивање здравствене исправности и безбедности намирница.			
Литература 1. Коцијанчић Р. Хигијена, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2009. 2. Ђонових Н, Секулић М, Стајић Д. Народно здравље. Факултет медицинских наука Универзитета у Крагујевцу, Крагујевац, 2021. 3. Николић М. Дијететика, Медицински факултет, Ниш, 2008. 4. Стојановић Д. Хигијена са медицинском екологијом, Универзитет у Нишу, Медицински факултет, Ниш, 2012.			
Број часова активне наставе: 60		Теоријска настава: 30	Практична настава: 30 Остали часови: 60
Методе извођења наставе Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вежби, семинара, консултација и самосталног рада студента.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	30	усмени испит	
колоквијум-и	30		
семинар-и			

Студијски програм: Струковна медицинска сестра васпитач			
Назив предмета: Информатика у здравству			
Наставник: Небојша Д. Здравковић, Стојић В. Владислава			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: /			
Циљ предмета Циљ предмета је да студенти стекну нова или унапреде претходно стечена знања у области познавања архитектуре и функционисања савремених рачунарских система и употребе ИТ-а у свакодневном животу, да науче да користе програмски пакет MS Office и рачунарске ресурсе и медицинске базе података у прикупљању, класификовању и обради научних информација.			
Исход предмета Познавање основних делова рачунара и употребе ИТ-а у свакодневном животу. Познавање основа оперативног система Windows 7. Вештина коришћења рачунарских система у обради текста (MS WORD). Вештина обраде података у табелама за унакрсна израчунавања (MS EXCELL). Вештина графичког презентовања резултата истраживања (MS POWER POINT). Познавање основа електронске трговине. Вештина претраживања биомедицинских база података (PubMed, ...). Способност рационалног решавања практичних проблема из медицинске праксе, коришћењем знања стеченог на предавањима и вежбама из овог предмета.			
Садржај предмета Теоријска настава Делови рачунара. Коришћење миша и тастатуре. Искључивање рачунара. Софтвер. Употреба ИТ-а у свакодневном животу. Здравље, сигурност и околина. Безбедност. Ауторска права и закон. Основе оперативног система Windows. Текст процесори. Програм за табеларне прорачуне. Програм за израду презентација. Развој електронске трговине. Почетак и развој електронске трговине у Србији. eBay. Amazon.com. AliExpress. Предности е-пословања. Веб. Е-пошта. Веб маил. Gmail. Безбедност. Вируси. Бесплатно телефонирање путем Интернета. Преглед база података. PubMed. Здравствени информациони систем.			
Практична настава Демонстрација саставних делова хардвера. Врсте софтвера. Инсталација MS Office-а. Инсталација и подешавање и рад под оперативним системом Windows. Покретање Word програма. Форматирање текста. Убацавање слика и табела и њихово форматирање. Креирање табела садржаја. Покретање Excel програма. Форматирање табела. Коришћење основних формула. Цртање дијаграма и његово форматирање. Покретање PowerPoint програма. Израда презентација. Форматирање слајдова. Убацавање слика и анимација у презентацију. eBay. Amazon.com. Претраживање Интернета. Е-пошта. Веб маил. Антивирус програми. Коришћење претраживача. Претраживање медицинских база података. PubMed. Здравствени информациони системи.			
Литература 1. Небојша Здравковић, Информатичке методе у биомедицинским истраживањима, Медицински факултет Универзитета у Крагујевцу, (ИСБН: 978-86-7760-062-4), 2011. 2. J. Preppernau, J. Cox, Microsoft Windows 7 корак по корак, СЕТ, Београд, 2010. 3. John Walkenbach, Herb Tyson, Faithe Wempen, Cary N. Prague, Michael R. Groh, Peter G. Aitken, Lisa A. Bucki, Microsoft Office 2007 библија, Микро Књига, Београд, 2015.			
Број часова активне наставе: 60		Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методе извођења наставе Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вежби, семинара, консултација и самосталног рада студента.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	30	писмени испит	70
практична настава		усмени испит	

колоквијум-и			
семинар-и			

Студијски програм: Струковна медицинска сестра васпитач			
Назив предмета: Орално здравље и орална хигијена			
Наставник/наставници: Раша Ј. Младеновић			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: /			
Циљ предмета Упознавање са методама и значајем правовремене примене профилактичких мера, као и основних стратегија за унапређење оралног здравља сваког појединца од најранијег узраста.			
Исход предмета Стицање знања о унапређењу здравља уста и зуба и могућностима превенције и профилаксе оралних обољења. Утицај здравствено-васпитног рада на рано креирање позитивних навика и понашања у виду чувања оралног здравља деце, као и кориговање лоших навика школске деце, омладине и старијег становништва.			
Садржај предмета Теоријска настава Значај и промоција оралног здравља. Профилактичке мере у превенцији обољења уста и зуба. Значај превенције повреда уста и зуба. Орална хигијена. Превенција обољења уста и зуба код особа са посебним потребама. Орално здравље у трудноћи.			
Литература Царевић М, Ивановић М, уредници. Превентивна стоматологија. Београд: Стоматолошки факултет; 2016.			
Број часова активне наставе: 30		Теоријска настава: 30	Практична настава: / Остали часови: 60
Методе извођења наставе Метода усменог излагања, дискусије и демонстрације техника.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	45	писмени испит	55

Студијски програм: ОСС Струковна медицинска сестра васпитач
Назив предмета: Рано учење и афективно везивање
Наставник/наставници: Милица Н. Ристић
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: /
Циљ предмета Усвајање основних појмова из области раног учења и афективног везивања. Проучавање различитих концептуалних оквира за разумевање раног учења и различитих експерименталних и клиничких приступа у изучавању афективног везивања. Усвајање знања о афективном развоју. Изграђивање осетљивости за осећања и осећајна стања других. Усвајање знања о различитим типовима афективног везивања и афективним стањима деце. Примена изграђених знања и вештина у остваривању афективне везе са децом у конкретним активностима непосредне праксе.
Исход предмета По успешном завршетку курса студенти би требало да буду оспособљени да: • Препознају различите типове афективног везивања деце и родитеља • Изаберу адекватне игре и активности којима ће подстицати рано учење и афективно везивање • Структурирају подстицајну васпитну (физичку и социјалну) средину у којој ће дете стицати искуства по свом сопственом програму • Примењују стечена знања, вештине и умења у решавању практичних проблема у процесу раног учења • Усвоје улоге осетљивих посматрача активности деце у које ће се укључивати својим ненаметљивим подстицајима • Остварују са децом афективни однос пун љубави, разумевања и прихватања
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Концептуални оквир за разумевање раног учења. Неуробиолошке и неурокогнитивне основе раног учења. Утицај биолошких, социолошких и културолошких чиниоца. Сазревање, развој и рано учење. Критички период за учење, ефекат учења, готовост и спремност за учење. Рано учење и интеракција детета са одраслом, зрелом личности. Афективно везивање. Везаност и зависност. Различити експериментални и клинички приступи у проучавању афективне везаности. Психоаналитичке и социјалне теорије афективне везаности. Болбијева теорија везивања и везаности. Ментализација. Интерсубјективност. Ејнсвортова теорија о типовима везаности. <i>Практична настава</i> Методе и технике испитивања и праћења раног учења. Криве раног учења. Слободна и спонтана игра на раном узрасту. Активно и интерактивно учење. Улога подстицајне васпитне (физичке и социјалне) средине за учење. Улоге деце и улоге одраслих у раном учењу. Активности и игре за рани развој и учење детета. Методе за испитивање емоционалне везаности. Поремећаји везаности. "Д" образац деце. "У" образац одраслих. Проучавање дечјих емоција. Рано јављање и рано препознавање емоција. Субјективност емоција. Емоционална интелигенција и емоционални језик. Програми подстицања емоционалног развоја.
Литература Основна: Ивић, И. и сар. (2002). Васпитање деце до 3 године. Београд: УНИЦЕФ и Институт за психологију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду. Стефановић-Станојевић, Т. (2011): Афективна везаност – развој, модалитети и процена. Ниш: Филозофски факултет Додатна: Енион Д. (2003): Рано учење, Нови Сад: Змај

Мирић Ј. и Димитријевић А. (2006): Афективна везаност: експериментални и клинички приступи, Београд: ЦПП.

Ханак Н., Димитријевић А. (2007): Афективно везивање. Теорија, истраживања, психотерапија, Београд: ФАСПЕР

Број часова активне наставе: 60

Теоријска настава: 30

Практична настава: 30

Методе извођења наставе

Интерактивна предавања и вежбе; навођење практичних примера из литературе и праксе предшколских, социјалних и здравствених установа; дискусионе групе, радионице; презентације резултата истраживања; рад у малим групама (практична настава), рад на пројекту, семинарски и други радови.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практични радови	25	усмени испит	30
колоквијум-и	40		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра васпитач			
Назив предмета: Медицинска психологија			
Наставник/наставници: Бранимир Г. Радмановић, Владимир С. Јањић, Драгана И. Игњатовић Ристић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: /			
Циљ предмета Упознати студенте са основним принципима медицинске психологије, са основама психичког живота човека и организацијом психичких функција. Оспособити их за правовремено препознавање медицинско психолошких одступања у развоју и потреба усклађивања васпитно - едукативног приступа; уочавање фактора ризика и решавање истих у циљу спречавања или умањења здравствених поремећаја.			
Исход предмета Студенти познају основне појмове медицинске психологије и организацију психичког живота човека. Оспособљени су за препознавање фактора који утичу на сметње у развоју и/или представљају ризик за поремећаје менталног здравља и здравља уопште, поседују знање за примену основних психолошких интервенција у очувању и унапређењу менталног здравља и здравља уопште.			
Садржај предмета Теоријска настава 1. Дефиниција, историјат, теорија и пракса медицинске психологије; 2. Психички живот човека и психичке функције; 3. Свест и пажња; 4. Опажање и мишљење; 5. Интелигенција, памћење и емоције 6. Воља и нагони 7. Личност и развој личности; 8. Теорије личности; 9. Ментално здравље и ментална болест; 10. Медицинска психологија дечјег доба; 11. Психолошке реакције на болест у дечијем добу; 12. Дисфункционална понашања деце; 13. Психолошки чиноци здравствених ризика 14. Утицај психолошког стреса на настанак и ток болести; 14. Психолошке интервенције у кризи; 15. Психолошке интервенције код критичних здравствених стања Практична настава 1) Медицинска психологија - теоријски концепти и разматрања; 2) Организација психичког живота човека; 3) Поремећаји свести и пажње; 4) Поремећаји опажања и мишљења; 5) Поремећаји интелигенције, памћења и емоција; 6) Поремећаји воље и нагона; 7) Сагледавање структуре личности; 8) Развој личности у светлу теорија личности; 9) Карактеристике менталног здравља и менталне болести; 10) Основни показатељи менталних поремећаја у дечјем добу; 11) Интервенције за формирање позитивних облика здравственог понашања; 12) Препознавање показатеља код злостављаног детета 13) Препознавање и превладавање психолошких чиниоца здравствених ризика; 14) Технике препознавања и умањења психолошког стреса; 15) Примена психолошких интервенција код критичних здравствених стања.			
Литература 1. Кнежевић А.(2007). Медицинска психологија и општа психопатологија. Нови сад: Медицински факултет. 2. Десимировић В. (1990). Медицинска психологија са основама психопатологије. Београд: ИП наука			
Број часова активне наставе: 45		Теоријска настава: 30	Практична настава: 15 Остали часови: 60
Методе извођења наставе Демонстративно-илустративна, интерактивна настава, дискусије, презентације, семинарски.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	30	писмени испит	0
практична настава		усмени испит	50
колоквијум-и			
семинар-и	20		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра васпитач		
Назив предмета: Ментална хигијена		
Наставник/наставници: Владимир С. Јањић, Драгана И. Игњатовић Ристић, Бранимир Г. Радмановић		
Статус предмета: Изборни		
Број ЕСПБ: 4		
Услов: /		
Циљ предмета Упознати студенте са основним принципима менталне хигијене, поступцима и техникама у превенцији менталних поремећаја и одржавању менталног здравља. Оспособити их за правовремено препознавање одступања у развоју и потреба усклађивања васпитно - едукативног приступа; уочавање фактора ризика који доприносе настанку и развоју поремећаја и предузимање мера за њихову корекцију; оспособити их за имплементацију принципа менталне хигијене у пракси.		
Исход предмета Студенти познају основну терминологију из домена менталног здравља и менталне хигијене. Оспособљени су за препознавање фактора који доприносе одступању у развоју, ризика за поремећаје менталног здравља, поседују знање за примену основних ментално хигијенских мера у очувању и унапређењу менталног здравља.		
Садржај предмета Теоријска настава 1. Дефиниција, историјат, теорија и пракса менталне хигијене; 2. Ментално здравље и ментална хигијена; 3. Развој концепта менталног здравља, улога васпитача у домену менталног здравља; 4. Епидемиолошки метод у изучавању менталног здравља; 5. Модели менталног здравља и болести 6. Биолошки, психолошки и социјални узроци менталних поремећаја; 7. Ментално хигијенски значај развоја личности; 8. Психомоторни и психосоцијални развој детета и ментално здравље; 9. Ментално хигијенски проблеми деце, малдаптивно понашање, улога васпитно-образовних институција, породице и социјалног окружења; 9. Фактори ризика и заштитни фактори менталног здравља деце; 10. Деца са сметњама у психосоцијалном и телесном развоју; 11. Специфични развојни поремећаји, поремећаји понашања и емоција, интелектуална ометеност; 12. Ментална хигијена родитељства; Видови ускраћивања родитељског старања, синдром лошег поступања, дефиниција, типови. 13. Превенција и откривање злостављања и занемаривања; 14. Значај јасли, вртића, забавишта и утицај групе вршњака на развој детета; 15. Спектар интервенција за ментално здравље (примарна, секундарна, терцијарна)		
Практична настава 1) Ментална хигијена и ментално здравље - теоријски концепти и разматрања; 2) Ментално здрава личност, дефиниција, фактори који утичу на психолошки развој. Појам менталног поремећаја; 3) Улога васпитача у превенцији менталних поремећаја и унапређењу менталног здравља; 4) Теорије личности, структура личности, одбрамбени механизми; 5) Психолошки развој детета, фактори који утичу на развој; 6) Родитељски васпитни стилови и значај породичних рутина за здравље и развој детета; 7) Ускраћивање родитељског старања, занемаривање: физичко, едукативно, здравствено, емоционално, васпитно занемаривање, неадекватан надзор, напуштање; 8) Утицај вршњачке групе на развој детета; 9) Утицај савремене технологије на развој детета; 10) Деца и трауматски догађаји - модели интервенција; 11) Психолошки аспекти и приступ васпитача деци са развојним и другим поремећајима у психолошком и психомоторном развоју; 12) Психолошки аспекти и приступ васпитача злостављаном детету; 13) Психолошки аспекти и приступ детету без родитеља, детету из непотпуне породице; 14) Исхрана, физичка и интелектуална активност и ментално здравље; 15) Примарна, секундарна и терцијарна превенција, значај јасли, вртића, забавишта.		
Литература 1. Јањић В.(2000). Ментална хигијена. Ћуприја: Виша медицинска школа. 2. Влајковић Ј. (1990). Теорија и пракса менталне хигијене. Београд: Савез друштава психолога Србије. 3. Видановић И, Кола Д. (2008). Ментална хигијена. Београд: Дом са децу и омладину- Линеа (одабрана поглавља).		
Број часова активне	Теоријска настава: 30	Практична настава: 15

наставе: 45		Остали часови: 60	
Методе извођења наставе			
Демонстративно-илустративна, интерактивна настава, дискусије, презентације, семинарски.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	30	писмени испит	/
практична настава		усмени испит	50
колоквијум-и			
семинар-и	20		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра васпитач
Назив предмета: Физикална и рехабилитациона медицина у дечјем узрасту
Наставник/наставници: Александра Ј. Јуришић Шкевин, Весна А. Грбовић, Тања М. Зечевић Луковић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: /
Циљ предмета Упознавање студената са теоретским и практичним аспектима психомоторног раста и развоја деце, као и са начинима решавања најчешћих клиничких проблема у психомоторном развоју деце.
Исход предмета Студенти ће се током наставе упознати са основама примене физикалне медицине и рехабилитације у дечјем узрасту, кроз сва подручја дечије рехабилитације (историја, методологија, терминологија, пракса итд.). Посебно ће бити оспособљени за разумевање најчешћих клиничких проблема у психомоторном развоју деце. Овладаће техникама успостављања контаката са децом различитог животног доба.
Садржај предмета Теоријска настава 1. Медицинска рехабилитација: место, улога и значај. Дечја рехабилитација 2. Физикална и рехабилитациона медицина код деце са лезијом периферног нервног система 3. Физикална и рехабилитациона медицина код деце са лезијом кранијалних нерава 4. Физикална и рехабилитациона медицина код деце са обољењима мишића 5. Дечја антропометрија – појам, дефиниција, антропомертијска мерења 6. Анализа постуре тела (процена држања). Лоше држање тела 7. Физикално лечење деформитета кичменог стуба 8. Физикално лечење деформитета предњег зида грудног коша 9. Физикално лечење деформитета и обољења кукова 10. Физикално лечење деформитета колена и стопала 11. Терапијски поступци код деце са синдромом дечје церебралне парализе 12. Ноћно мокрење - физикални третман 13. Најчешће повреде локомоторног система у дечјем узрасту – примена физикалне и рехабилитационе медицине 14. Физикално лечење и рехабилитација деце са урођеним и стеченим патолошким стањима екстремитета 15. Деца и спорт Практична настава 1. Значај физикалне терапије у дечјем узрасту. Примена физикалних агенаса у дечјем узрасту. 2. Практична примена физикалне и рехабилитационе медицине код деце са лезијом периферног нервног система 3. Практична примена физикалне и рехабилитационе медицине код деце са лезијом кранијалних нерава 4. Практична примена физикалне и рехабилитационе медицине код деце са обољењима мишића 5. Функционална дијагностика: мерење покртљивости зглобова, мерење дужине екстремитета, мерење обима екстремитета 6. Анализа постуре тела – процена држања 7. Приказ физикалног прегледа и кинезитерапијског третмана сколиозе, кифозе, лордозе 8. Приказ физикалног прегледа и кинезитерапијског третмана деформитета предњег зида грудног коша 9. Физикално лечење деформитета кукова 10. Физикално лечење деформитета колена и стопала 11. Рехабилитациони третман деце са дечјом церебралном парализом 12. Практична примена физикалне терапије код ноћног мокрења, тренинг мокраћне бешике 13. Практична примена физикалне терапије након повреда локомоторног система у дечјем узрасту

14. Практична примена физикалне и рехабилитационе медицине код деце са урођеним и стеченим патолошким стањима екстремитета			
15. Специфичности спортских активности у децјем узрасту			
Литература			
1. Савић К, Миков А. Ре-Хабилитација деце и омладине. Нови Сад: Ортомедикс 2007.			
2. Вељковић М. Медицинска рехабилитација. Крагујевац: Медицински факултет 2001.			
3. Иланковић В, Микавица С. Методе и технике хабилитације и рехабилитације (Кинезитерапија у развојном периоду), Београд, 2012.			
Број часова активне наставе: 45		Теоријска настава: 30	Практична настава: 15 Остали часови: 60
Методe извођења наставе			
Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вежби, семинара, консултација и самосталног рада студента.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	30	писмени испит	40
практична настава	30	усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и			

Студијски програм: Струковна медицинска сестра васпитач			
Назив предмета: Психомоторни рад са децом у развојном добу			
Наставник/наставници: Александра Ј. Јуришић Шкевин, Весна А. Грбовић, Катарина Д. Парезановић-Илић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: /			
Циљ предмета Упознавање студената са теоретским и практичним аспектима примене физикалне терапије и функционалне евалуације			
Исход предмета Студенти ће се током наставе упознати са основама примене физикалне медицине, кроз примену свих физикалних модалитета. Посебно ће бити упознати са применом физикалних агенаса у децјем узрасту. Овладаће техникама евалуације локомоторног система и деформитета локомоторног система.			
Садржај предмета Теоријска настава 1. Увод, методе и принципи у физикалној медицини и рехабилитацији. 2. Термотерапија. 3. Механотерапија. 4. Сонотерапија. 5. Фототерапија-1 6. Фототерапија-2 7. Магнетотерапија. 8. Електротерапија-1 9. Електротерапија-2 10. Хидротерапија. 11. Балнеотерапија. 12. Кинезитерапија. 13. Специфичности примене физикалних агенаса у децјем узрасту 14. Функционална евалуација деформитета кичменог стуба 15. Функционална евалуација локомоторног система Практична настава 1. Значај физикалне терапије у децјем узрасту. 2. Практична примена термотерапије 3. Практична примена механотерапије 4. Практична примена сонотерапије 5. Практична примена солукс лампе и кварц лампе 6. Практична примена ласеротерапије и биоптрон лампе 7. Практична примена магнетотерапије 8. Практична примена једносмерних струја 9. Практична примена наизменичних струја 10. Практична примена хидротерапије 11. Практична примена балнеотерапије 12. Практична примена кинезитерапије 13. Примена физикалних агенаса у децјем узрасту 14. Функционална евалуација сколиозе, кифозе и лордозе 15. Мануелни мишићни тест, мерење покретљивости зглобова, мерење дужине екстремитета, мерење обима екстремитета			
Литература 1. Вељковић М. Медицинска рехабилитација. Крагујевац: Медицински факултет 2001.			
Број часова активне наставе: 45	Теоријска настава: 30	Практична настава: 15 Остали часови: 60	
Методe извођења наставе Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вежби, семинара, консултација и самосталног рада студента.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	30	писмени испит	40
практична настава	30	усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и			

Студијски програм: Струковна медицинска сестра васпитач
Назив предмета: Пракса 1
Наставник/наставници: Милипа Н. Ристић, Владимир И. Живковић, Марија Р. Секулић, Раша Ј. Младеновић, Александра Ј. Јуришић Шкевин, Бранимир Г. Радмановић
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање са развојним карактеристикама дечјег психичког функционисања у интелектуалној, емоционалној и социјалној сфери (од рођења до шест година), механизмима развоја и поступцима за прикупљање и анализу података. Упознавање студената са практичним аспектом функционисања здравог организма детета. Савладавање основних техника и процедура у циљу утврђивања параметара за праћење функционалног стања организма. Стимулисање здравих навика код деце, у циљу превенције болести и очувања телесног и оралног здравља. Оспособити их за правовремено препознавање фактора ризика, одступања у психо-физичком развоју и примена правовремених мера ради умањења последица поремећаја физичког и менталног здравља деце раног узраста.
Исход предмета Студент уме да: – наведе основне развојне карактеристике деце јасленог узраста (интелектуалних, емоционалних, социјалних) и може да препозна показатеље овог развоја у дечјем понашању; – користи основне технике прикупљања и анализе података (скеле процене, социометријска техника) о развојним карактеристикама деце јасленог узраста. – Утврди квалитета пулса, аускултација срчаних тонова, регистровање и анализа ЕКГ-а, мерење крвног притиска; – Одреди вредности хематокрита; – Одреди крвне групе у оквиру АВО крвно групног система, одређивање крвних група у оквиру RhD крвно групног система; – Процени безбедност животних намирница, хигијене воде за пиће, процени стање ухрањености детета, креира јеловник за децу јасленог узраста. – Познаје начине очувања оралног здравља код деце, формирање здравих навика и примену профилактичких мера. – Препозна физички, емоционално, здравствено и васпитно занемарено дете. Познаје и примењује приступ детету са психомоторним поремећајима у развоју, злостављаном детету, детету без родитеља или из непотпуне брачне заједнице. – Практично примени физикалне и рехабилитационе методе код деце са оштећењем периферног нервног система, мишића, зглобова, колена и стопала. Хабилизација деце са церебралном парализом. Примена физиотерапијских поступака након повреда локомоторног апарата у дечјем узрасту.
Садржај предмета Процена развоја у раном детињству - скеле раног развоја; социометријска техника (примена и интерпретација); примена Пијажеове батерије тестова – испитивање интелектуалног и моралног развоја. Методе и технике испитивања и праћења раног учења. Испитивање функционалних способности срца и крвотока код деце, процена стања чула вида и чула слуха. Хигијена хране и воде за пиће. Утврђивање енергетских потреба детета раног јасленог узраста. Превенција болести уста и зуба. Правилно прање зуба. Улога васпитача у превенцији менталних поремећаја код деце. Приступ васпитача детету са трауматским, психомоторним поремећајима. Медицинска рехабилитација и примена различитих метода физикалне терапије код деце са урођеним и стеченим деформитетима физичког здравља.

Литература

Бауцал, А. (ур) (2012). *Стандарди за рани развој и учење деце раних узраста у Србији*. Београд: Институт за психологију Филозофског факултета и UNICEF. (одабрана поглавља)

Јерковић, И., Зотовић, М. (2005). *Увод у развојну психологију*. Београд: Центар за примењену психологију ДПС. (9–72)

Ganong, W.(2015). *Ганонгов преглед медицинске физиологије*. Прво издање на српском језику. Крагујевац: Факултет медицинских наука. (одабрана поглавља)

Ђонових, Н., Секулић, М., Стајић, Д.(2021). *Народно здравље*. Крагујевац: Факултет медицинских наука Универзитета у Крагујевцу. (одабрана поглавља)

Царевић, М., Ивановић, М.(ур) (2016). *Превентивна стоматологија*. Београд: Стоматолошки факултет. (одабрана поглавља)

Јањић, В., (2000). *Ментална хигијена*. Ћуприја: Виша медицинска школа. (одабрана поглавља)

Вељковић, М. (2001). *Медицинска рехабилитација*. Крагујевац: Медицински факултет. (одабрана поглавља)

Број часова активне наставе: /

Теоријска настава: /

**Практична настава: /
Остали часови: 480**

Методe извођења наставе

Интерактивне методе – вежбе, семинари, консултације, менторски рад, дискусије, презентације, примена теорије у практичној делатности, реконструкција постојећих знања, ставова и вредности по моделу рефлексивне праксе.

Методe практичних радова засноване на практичним активностима у циљу решавања практичних задатака и остваривања исхода предмета, формирања мотива за будући позив, развој професионалних компетенција и оспособљавања за сарадњу и тимски рад.

Метода демонстрације и самосталног рада студената.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Редовност у похађању професионалне праксе у предшколској установи	30	Извештај о реализованим задацима професионалне праксе	70

Студијски програм: Струковна медицинска сестра васпитач			
Назив предмета: Педијатрија			
Наставник/наставници: Биљана П. Вулетић, Зоран Р. Игрутиновић, Славица Р. Марковић			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: /			
Циљ предмета Разумевање и усвајање основних принципа опште и специјалне педијатрије. Упознавање студената са физиолошким карактеристикама деце свих узраста, њиховог раста и развоја. Стицање теоријских и практичних знања о специфичности децјег узраста, превенцији, дијагностици и савременом терапијском приступу у лечењу болесне деце.			
Исход предмета Студенти ће током теоретске и практичне наставе савладати принципе неге и исхране здраве и болесне деце. Биће оспособљени за процењивање здравственог стања и адекватан третман и опоравак витално угрожене деце. Овладаће дијагностиком и терапијом најчешћих обољења у педијатријској популацији, али и свим превентивним мерама за унапређење и очување здравља деце.			
Садржај предмета Теоријска настава Општа педијатрија: хомеостаза воде и електролита, раст, развој и пубертет, исхрана и поремећаји исхране, вакцинација и генетска обољења, имунологија и алергијске болести. Специјална педијатрија: неонатологија, кардиологија, пулмологија, гастроентерологија, хематологија, ендокринологија, нефрологија, неурологија, реуматологија и аутоимунске болести, тровања у педијатрији. Практична настава Вежбе прате план и садржај теоријске наставе. Оспособљеност студената за препознавање и адекватну процену знакова и симптома болести, правилну тријажу и изолацију оболеле деце на основу којих ће се формирати и спроводити план лечења у хоспиталним условима код деце са поремећајима хомеостазе воде и електролита; правовремено препознавање и адекватно третирање поремећаја раста, развоја, пубертета, исхране, имунолошких и алергијских болести. Практични аспекти који се односе на специфичности оболеле деце неонаталног доба, али и деце са болестима кардиоваскуларног, гастроинтестиналног, респираторног, ендокриног, хематопоезног, уринарног и нервног система. Посебан акценат биће усмерен на препознавање и ургентно збрињавање животно угрожавајућих стања.			
Литература 1. Перишић В, Јанковић Б (уредници). Педијатрија - уџбеник за студенте медицине. Београд: Медицински факултет Универзитета у Београду, 2019. 2. Церовић Б, Барјактаревић Ж. Педијатрија - уџбеник за студенте високе здравствене школе струковних студија. Београд: Завод за уџбенике, 2010.			
Број часова активне наставе: 60	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30 Остали часови: 60	
Методе извођења наставе Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вежби, семинара, консултација и самосталног рада студента.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	7,5	практични испит	10
активност у току вежби	7,5	усмени испит	60
завршни тест	15		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра васпитач			
Назив предмета: Развојне сметње деце јасленог узраста			
Наставник/наставници: Анђелка К. Стојковић, Гордана Д. Костић, Александра М. Симовић			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: /			
Циљ предмета Стицање знања неопходних за разумевање места и улоге медицинске сестре- васпитача у препознавању и даљем раду са децом јасленог узраста са сметњама у развоју. Стицање специфичних знања и вештина како би се развојне потешкоће превазишле или ублажиле последице.			
Исход предмета Стечена знања о развојним сметњама деце јасленог узраста, студенти ће примењивати у професионалном раду. Детету које не напредује очекивано или испољи друга одступања у развоју (хроничне болести) као и њиховој породици, пружи ће адекватну подршку и обезбедили општа знања. У циљу излагања у сусрет различитим потребама детета јасленог узраста, организоваће у професионалном раду различите посебне и специјализоване програме.			
Садржај предмета Теоријска настава Специфичности морбидитета деце јасленог узраста са сметњама у развоју. Сензомоторни развој новорођенчета. Сензомоторни развој одојчета и деце до 3 године живота. Специфичност исхране. Принципи оралне и интравенске рехидрације. Календар вакцинације. Специфичност неге имунодефицијентне деце јасленог узраста. Телесна оштећења и специфичност неге. Генетске малформације. Специфичност неге деце са сметњама узрокованим: респираторним, кардиолошким, ендокринолошким, алергијским, хемато- онколошким и нефролошким болестима. Ране епилепсије код деце. Специфичности поремећаја понашања и ментална ретардација. Практична настава Уочавање и процена знакова и симптома болести. Ванхоспитално и хоспитално лечење детета са сметњама у развоју. Неговање и спровођење превенције хроничних болести деце јасленог узраста. Мониторинг детета са урођеним срчаним манама. Млечна и немлечна исхрана. Орална и интравенска рехидрација. Практичан рад са децом јасленог узраста која болују од респираторних, кардиолошких, ендокринолошких, алергијских, хемато- онколошких и нефролошких болести. Збрињавање кризе свести код деце јасленог узраста.			
Литература 1. Педијатрија, уџбеник за студенте медицине; ур. Перишић НВ., Јанковић Б и сар. Издавач: Медицински факултет Универзитета у Београду;2019. ИСБН: Т9788671172721 2. Педијатрија уџбеник за студенте високе здравствене школе струковних студија; Церовић Б, Барјактаревић Ж. Издавач: Завод за уџбенике – Београд;2010. ИСБН: 978-86-17-17009-5			
Број часова активне наставе: 60		Теоријска настава: 15	Практична настава: 15
Методе извођења наставе Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вежби, семинара, консултација и самосталног рада студента.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	7,5	писмени испит	10
практична настава	7,5	усмени испит	60
завршни тест	15 (30x0,5)		

Студијски програм: ОСС Струковна медицинска сестра васпитач
Назив предмета: Предшколска педагогија
Наставник/наставници: Емина М. Копас-Вукашиновић
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: /
Циљ предмета Разумевање и овладавање студената програмским садржајима предшколске педагогије. Оспособљавање студената за препознавање, садржајно повезивање и примену теоријских сазнања у практичним активностима. Развијање професионалних компетенција студената за рад са децом раних узраста.
Исход предмета По завршетку наставног пограма студенти ће бити спремни: - да разумеју основе појмове предшколске педагогије; - да код деце раних узраста препознају законитости и карактеристиче дечијег развоја и делују у предшколској установи у складу са њима; - да хронолошки сагледају идеје класика предшколске педагогије о васпитању деце раних узраста, о конституисању предшколске педагогије као педагошке дисциплине; - да конкретизују аспекте дечијег развоја у контексту холистичког приступа у васпитно-образовном раду са децом раних узраста; - стећи ће професионалне компетенције за васпитни рад са децом раних узраста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појмовно одређење предшколске педагогије. Предмет и задаци предшколске педагогије као научне и наставне дисциплине. Веза предшколске педагогије са другим наукама и педагошким дисциплинама. Основни појмови предшколске педагогије. Васпитање и чиниоци развоја предшколског детета. Законитости и карактеристике развоја предшколског детета. Основни механизми развоја и васпитања деце. Развој идеја о васпитању и образовању предшколске деце: класици предшколске педагогије и савремене тенденције. Аспекти развоја предшколског детета. Адаптација детета на установу и развој његовог идентитета и самосталности. <i>Практична настава</i> Припрема истраживачког рада студента: примери добре праксе, увид у научну и стручну литературу и анализа садржаја.
Литература Обавезна литература: Kamenov, E. (2002). <i>Predškolska pedagogija</i> . Beograd: Zavod za udžbenike. Baucal, A. (ured.) (2012). <i>Standardi za učenje i razvoj dece ranih uzrsta u Srbiji</i> . Beograd: Institut za psihologiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Komenski, J.A. (2000). <i>Materinska škola</i> . Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. Додатна литература: Graorac, I. (2018). <i>Predškolska pedagogija</i> . Novi Sad: Zavod za udžbenike i SAJNOS. Montesori, M. (2003). <i>Upijajući um</i> . Beograd: DN Centar. Arnold, D. (2016). <i>Preschool Children: Social Skills, Educational Development and Health Disparities</i> .

New York: Nova Science Publisher's.			
Број часова активне наставе: 60		Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методе извођења наставе			
Објашњавање, дијалог, дискусија, метода читања и рада на тексту, метода практичних радова			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	/
практична настава (истраживачки рад студента и одбрана рада)	20 +10	усмени испит	40
колоквијум-и	20		
семинар-и	/		

Студијски програм: ОСС Струковна медицинска сестра васпитач		
Назив предмета: Породична педагогија		
Наставник/наставници: Ненад Ј. Стевановић		
Статус предмета: Обавезни		
Број ЕСПБ: 4		
Услов: /		
Циљ предмета Оспособљавање студената да разумеју сложеност породице као друштвене и педагошке институције, као и да учествују у решавању васпитних и образовних проблема који се јављају у сарадњи са породицама деце раног узраста.		
Исход предмета Након успешног окончања предмета студенти ће бити у стању да: - разумеју друштвено историјску сложеност институције породице; - разумеју специфичности процеса васпитања и образовања у породици; - правилно употребљавају педагошку терминологију из области породичне педагогије; - критички користе педагошку литературу и изворе из области породичне педагогије; - примењују знања из породичне педагогије у педагошком саветодавном раду - помажу у решавању васпитних и образовних проблема у породицама деце раног узраста.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Обухваћене су следеће теме: Појам, предмет и задаци породичне Педагогије; Породична педагогија у систему педагошких дисциплина; Настанак и развој породице; Породица као систем; Међуљудски односи у породици; Животни циклус породице; Педагошки значај породице као људске заједнице; Типови родитеља и васпитни стилови у породици; Породична средина као васпитна средина родитеља и деце; Васпитни проблеми у породици и начини њиховог решавања; Саветодавни рад са родитељима; Повезаност породице и других друштвених институција; <i>Практична настава</i> Обухваћене су следеће активности: Организовање радионица, групног и тимског рада у вези са темама породичног васпитања; Анализе педагошких ситуација и проблема из породице; Дискусије и дебате на тему проблема у савременој породици. Инструкције студентима за припрему и полагање испита.		
Литература Обавезна литература - Вилотијевић, Н. (2002). Породична педагогија. Учитељски факултет, Београд. Допунска литература - Голубовић, З. (1981). Породица као људска заједница: Алтернатива ауторитарном схватању породице као система прилагођеног понашања. Напријед. - Polovina, N. (2011). Porodica u sistemskom okruženju. Beograd: Institut za pedagoška istraživanja. - Zuković, S. (2013). Partnerstvo porodice, škole i zajednice – teorijski i praktični aspekti. Godišnjak filozofskog fakulteta u Novom Sadu, Vol. XXXVIII, No. 2, 55-68		
Број часова активне наставе: 45	Теоријска настава: 30	Практична настава: 15

Методе извођења наставе			
Усмено излагање, дијалог, дебатоване, групни рад, радионице, метода обрнуте учионице.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	30
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	/		
семинар-и	25		

Студијски програм: ОСС Струковна медицинска сестра васпитач
Назив предмета: Инклузивно образовање
Наставник/наставници: Сунчица В. Мацура
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: /
Циљ предмета је да студенти: формирају позитивне ставове према инклузивном образовању као праву све деце да добију квалитетно образовање у редовним институцијама васпитно-образовног система, да развију осетљивост на разлике између деце и прихватају различитости као нормалности; да разумеју да се решења за тешкоће у учењу и социјалној партиципацији поједине деце налазе у прилагођавању вртића њиховим индивидуалним разликама, да разумеју значај активирања потенцијала детета и ослањања на јаке стране детета током педагошког рада.
Исход предмета По завршетку курса, студенти ће развити позитивне ставове према инклузивном образовању; умеће да разликују широко и уско схватање инклузивног образовања, да наведу негативне последице уског схватања које изједначава инклузију са образовањем деце са сметњама и инвалидитетом; знаће да дефинишу појам дискриминације, разликују различите облике дискриминације и да своје разумевање илуструју адекватним примерима из праксе; да наведу примере за различите начине прилагођавања активности различитости деце; да разумеју разлику између предрасуда према родитељима деце којој је потребна додатна подршка и начина на који се успоставља сарадња; да дају примере за информације које не могу и које могу користити родитељима, да разумеју основне препреке које стоје пред образовањем ромске деце, да препознају предрасуде и дискриминацију на примерима и образложе начине адекватног реаговања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <i>Основни појмови и принципи инклузивног образовања.</i> Разлози за увођење инклузивног образовања. Научна критика система специјалног образовања. Поштовање разлика прилагођавањем образовања деци. Прихватање одговорности за подучавање све деце. Унапређивање учења и социјалне партиципације–смањивање искључености. Добробити од инклузивног образовања за све главне актере у процесу образовања. <i>Дискриминација у образовању.</i> Отворена дискриминација. Прикривена дискриминација. Институционална дискриминација. Последице дискриминације и њихово отклањање. <i>Обезбеђивање додатне подршке у образовању.</i> Основна и додатна подршка. Кораци у планирању и спровођењу додатне подршке у образовању. Прикупљање података о детету. Израда педагошког профила. Мере прилагођавања. <i>Сарадња и ефикасна комуникација са родитељима и породицом ученика.</i> Значај партнерског односа учитеља/васпитача и родитеља/породице. Принципи успостављања и сарадње са родитељима/породицом. Уверења учитеља/васпитача која поспешују сарадњу. Упостављање сарадње са родитељима/породицама који су тешко доступни. Специфичности положаја родитеља деце којој је потребна додатна подршка. Нова улога родитеља у остваривању права деце на образовање. Препреке у остваривању сарадње и могући начини превазилажења тих препрека. <i>Изазов остваривања квалитетног образовања за ромску децу.</i> Актуелно стање образовања ромске деце у Србији. Искљученост и осипање ромских ученика из система образовања. Ниска образовна постигнућа. Нередовно похађање наставе. Препреке инклузији ромске деце у образовању. Предрасуде према Ромима. Дискриминација ромске деце. Сегрегација ромске деце. Слабији квалитет наставе за ромску децу. Недовољна подршка друштва за најсиромашнију децу. <i>Практична настава</i> Процена детета коришћењем инструмента <i>"Корак по корак"</i>: Белешке о развојном напретку и осмишљавање дидактичког средства/играчке и начина употребе за унапређење развоја у области у којој је најпотребније. Процена детета коришћењем инструмента <i>"Корак по корак"</i>: Белешке о развојном напретку и осмишљавање групне активности/игре за унапређење развоја у области у којој је најпотребније.

Литература

Мацура, С. 2015. *Инклузивно образовање. Квалитетно образовање за све*. Јагодина: Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу.

Број часова активне наставе: 45

Теоријска настава: 30

Практична настава: 15

Методе извођења наставе

Излагање наставника уз презентације, интерактивни рад у малим групама, анализе студије случаја, излагање студената уз презентације, решавање проблемских ситуација из праксе у малим групама, дискусија на нивоу целе групе.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Поена 30	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	40
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и	40		
семинар-и			

Студијски програм: Струковна медицинска сестра васпитач			
Назив предмета: Психијатрија развојног доба			
Наставник/наставници: Драгана И. Игњатовић Ристић, Владимир С. Јањић, Бранимир Г. Радмановић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: /			
Циљ предмета Упознавање студената са нормалним психолошким развојем детета. Упознавање са поремећајима психолошког развоја детета. Разумевање улоге и значаја фактора који утичу на развој психолошких поремећаја код деце (фактора који утичу на застој, успорење нормалног психолошког развоја детета). Разумевање и препознавање поремећаја развојног доба.			
Исход предмета Студенти су оспособљени да препознају увремењеност развоја без психопатологије. Студенти су оспособљени да идентификују психопатолошке феномене код деце; познају основне дијагностичке категорије овог узраста. Студенти су упознати са највећим бројем психолошких поремећаја развојног доба. Студенти владају основним принципима рада са децом са неким од развојних проблема.			
Садржај предмета Теоријска настава 1. Нормално и патолошко у развоју детета. 2. Класификација психијатријских поремећаја развојног доба. 3. Поремећаји исхране (анорекција, булимија, пике, специфични поремећаји исхране на раном узрасту). 4. Енуреза, енкомпреза. 5. Поремећаји сна и спавања. 6. Селективни мутизам. 7. Агресивност, сметње прилагођавања и поремећаји понашања. 8. Аутизам спектар поремећај. 9. Хиперкинетски поремећај. 10. Оштећења у менталном развоју. 11. Неуротични поремећаји код деце. 12. Психотични поремећаји код деце. 13. Депресија и суицид. 14. Злостављање и занемаривање- рано препознавање. 15. Интегративна терапија у развојном добу.			
Практична настава 1. Историјат развоја области. 2. Пике, анорексија, булимија. 3. Поремећаји са супростављањем и пркошењем. 4. Енуреза, енкомпреза. 5. Инсомнија, ноћни страхови, сомнабулизам. 6. Поремећаји покрета, динамика и третман тикова. 7. Селективни мутизам. 8. Процена хиперкинетичког синдрома и рад са децом. 9. Лагање, крађе, бежање и скитња, насилна понашања. 10. Ауто и хетероагресивна понашања. 11. Анксиозност, фобије, ОКП. 12. Злостављање и занемаривање. 13. Аутизам спектар поремећај. 14. Депресивност и суицид. 15. Интегративна терапија деце, рад са родитељима.			
Литература 1. Венар, Ч. (2003). Развојна психопатологија и психијатрија. Јастребарско. Наклада Слал 2. Кондић, К, Штајнер-Поповић, Т. (2001). Приручник за вежбе из психопатологије детињства и младости. Београд. Центар за примењену психологију 3. Митић, М. (2011). Деца са сметњама у развоју: Потребе и подршка. Београд: РЗСЗ 4. Тадић, Н. (2010). Психијатрија детињства и младости. Београд. Научна књига			
Број часова активне наставе: 45		Теоријска настава: 30	Практична настава: 15 Остали часови: 60
Методе извођења наставе Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вежби, семинара, консултација и самосталног рада студента.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	30	писмени испит	/
практична настава		усмени испит	50
колоквијум-и			
семинар-и	20		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра васпитач			
Назив предмета: Развојна психопатологија			
Наставник/наставници: Драгана И. Игњатовић Ристић, Владимир С. Јањић, Бранимир Г. Радмановић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: /			
Циљ предмета Упознавање студената са нормалним психолошким развојем детета. Упознавање са поремећајима психолошког развоја детета. Разумевање улоге и значаја фактора који утичу на психолошки развој детета. Разумевање улоге и значаја фактора који утичу на застој, успорење или изостанак нормалног психолошког развоја детета. Разумевање поремећаја развојног доба.			
Исход предмета Студенти су оспособљени да препознају увремењеност развоја без психопатологије. Студенти су оспособљени да препознају манифестације, узроке и последице развојних сметњи; идентификују психопатолошке феномене код деце; познају основне дијагностичке категорије овог узраста. Студенти владају основним принципима рада са децом са неким од развојних проблема; полазна основа за даље усавршавање у овој области.			
Садржај предмета Теоријска настава 1. Нормално и патолошко у развоју детета. 2. Ментална развијеност код деце. 3. Класификација психопатолошких феномена. 4. Сметње иницијативе и ране социјализације. 5. Поремећаји са супростављањем и пркошењем. 6. Поремећај храњења, гојазност. 7. Енуреза, енкомпреза. 8. Поремећаји сна и спавања, ноћни страхови, сомнабулизам. 10. Поремећаји говора. 11. Поремећаји школских вештина (читања, писања, рачунања). 12. Развој и поремећај агресивности. 13. Сметње прилагођавања. 15. Аутизам спектар поремећај. 15. Интегративна терапија у развојном добу.			
Практична настава 1. Историјат развоја области. 2. Пике, анорексија, булимија. 3. Поремећаји са супростављањем и пркошењем. 4. Енуреза, енкомпреза. 5. Инсомнија, ноћни страхови, сомнабулизам. 6. Поремећаји покрета, динамика и третман тикова. 7. Селективни мутизам. 8. Процена хиперкинетичког синдрома и рад са децом. 9. Лагање, крађе, бежање и скитња, насилна понашања. 10. Аутоагресивна и хетероагресивна понашања. 11. Анксиозност, фобије, ОКП. 12. Злостављање и занемаривање. 13. Психотерапија деце и младих. 14. Интегративна терапија деце, рад са родитељима. 15. рекапитулација			
Литература 1. Венар, Ч. (2003). Развојна психопатологија и психијатрија. Јастребарско. Наклада Слап 2. Кондић, К, Штајнер-Поповић, Т. (2001). Приручник за вежбе из психопатологије детињства и младости. Београд. Центар за примењену психологију 3. Митић, М. (2011). Деца са сметњама у развоју: Потребе и подршка. Београд: РЗСЗ 4. Тадић, Н. (2010). Психијатрија детињства и младости. Београд. Научна књига			
Број часова активне наставе: 45	Теоријска настава: 30		Практична настава: 15 Остали часови: 60
Методе извођења наставе Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вежби, семинара, консултација и самосталног рада студента.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	30	писмени испит	/
практична настава		усмени испит	50
колоквијум-и			
семинар-и	20		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра васпитач		
Назив предмета: Здравствена нега са основама прве помоћи		
Наставник/наставници: Наташа Д. Здравковић, Мирјана В. Веселиновић, Биљана М. Јаковљевић		
Статус предмета: Обавезан		
Број ЕСПБ: 5		
Услов: /		
Циљ предмета Стицање знања неопходних за разумевање места и улоге медицинске сестре-васпитача у систему здравствене заштите. Стицање специфичних знања и вештина у пружању адекватне помоћи деци и одраслима у циљу побољшања здравственог стања, спречавања компликација и одржавања живота.		
Исход предмета Стечена знања из Здравствене неге са основама прве помоћи, студенти ће примењивати у свом професионалном раду како би пружили правовремену и адекватну помоћ детету и одраслом, сачували живот, спречили компликације и настанак инвалидитета.		
Садржај предмета Теоријска настава Здравствена заштита. Место струковне медицинске сестре-васпитача у систему здравствене заштите. Здравствена нега као део система здравствене заштите. Принципи и методе здравствене неге. Врсте здравствених установа. Асепса и антисепса. Опсервација пацијента(дете, одрасли). Виталне функције. Примена лекова. Процена стања пацијената према степену хитности; Ургентна стања у структури морбидитета и морталитета деце. Ургентно збрињавање стања која угрожавају живот. Организовани приступ у ванболничком збрињавању тешко повређеног детета. Поступак на месту догађаја. Крварење и хемостаза. Кардиопулмонална-церебрална реанимација. Збрињавање рана. Имобилизација. Основни принципи транспорта. Опструкција дисајних путева. Анафилаксија. Ургентно збрињавање код респираторних поремећаја. Препознавање и поступак код тровања. Бол у трбуху, повраћање и дијареје. Повреде главе и кичме. Збрињавање краниоцеребралних повреда. Кома као последица краниоцеребралне повреде. Ургентна стања у ОРЛ. Повреде ока. Збрињавање код максиларнофацијалних повреда. Повреде грудног коша и абдомена. Збрињавање код повреде екстремитета. Збрињавање код опекотина.		
Практична настава Све вежбе прате садржаје теоријске наставе. Оспособљеност студената за препознавање и пружање помоћи и неге у прехоспиталним условима. Превенција повређивања. Оспособљеност студента за препознавање и процену стања свести, процене дисања и пулса. Препознавање промена у параметрима виталних функција. Практични аспекти основне кардиопулмонално-церебралне реанимације. Методе привремене хемостазе. Примарно збрињавање ране. Примена транспортне имобилизације. Практични поступци у процени ургентних стања и повреда. Практична настава ће се изводити у установама које третирају задату проблематику и реализоваће се по плану методских јединица теоријске наставе из Ургентних стања и повреда.		
Литература Обавезна: 1. Мунђан, Б. Основи здравствене неге и прве помоћи, Младост-биро, Београд, 2006. 2. Терзић Н. Здравствена нега у хирургији, II издање, Финеграф, Београд, 2013. 3. Стојиљковић Ј. Ургентна медицинска помоћ са негом, Књига Комерц Београд, 2006. Допунска: 1. Тијанић М., Ђурановић Д., Рудић Р., Миловић Љ. Здравствена нега и савремено сестринство. Научна КМД, Београд, 2010. 2. Сестринске процедуре, превод са енглеског језика књиге NURSING PROCEDURES, издавач Дата Статус, Београд, 2010. 3. Вучовић Д. Ургентна медицина у стоматолошкој пракси, стоматолошки факултет, Београд, 2011.		
Број часова активне наставе: 60	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30 Остали часови: 30

Методе извођења наставе			
Методе усменог излагања; Практична настава метода демонстрације и вежбање.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	50
колоквијум-и	20		
семинар-и	10		

Студијски програм: ОСС Струковна медицинска сестра васпитач
Назив предмета: Методика васпитно-образовног рада
Наставник/наставници: Биљана Ј. Стојановић
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: /
Циљ предмета Стицање знања из методике васпитно-образовног рада и развијање компетенција студената за њихову примену у планирању васпитно-образовних активности са децом јасленог узраста у предшколској установи.
Исход предмета Након завршеног програма студент ће моћи да: - усвоји и разуме теоријска знања из области методике васпитно-образовног рада; - примени теоријска знања из методике васпитно-образовног рада у непосредној васпитној пракси у предшколској установи; -развије способности и вештине за планирање и реализацију васпитно-образовних активности са децом јасленог узраста; -при реализацији васпитно-образовних активности примењује методичке принципе и тако садржаје програма учини прихватљивијим за дете јасленог узраста; -да на основу знања из опште методике васпитно-образовног рада даље усваја знања из посебних методика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Методика васпитно-образовног рада у систему педагошких и наставних дисциплина. Делатности предшколске установе и организациони облици; Организација живота и рада у предшколској установи; Временски распоред-режим дана у јаслицама; Медицинска сестра-васпитач: квалитет емоционалне везе васпитач-дете, врсте ауторитета, учешће васпитача у активностима деце; Васпитање: адаптација деце, утицање васпитача на деčје понашање, морално васпитање, неговање деčје друштвености, развој деčје самосталности, култивисање емоционалне сфере. Нега и васпитање деце јасленог узраста; Подршка добробити детету; Начела васпитно-образовног рада; Образовање: Васпитно образовне методе; Специфичне методе у раду са децом предшколског узраста; Облици рада; Васпитно-образовне активности: нега деце, социјално-емоционални односи, игра, моторичке активности, сензорно-перцептивне активности, музичко-ритмичке активности, графичко-ликовне активности, интелектуалне активности, језичке активности. <i>Практична настава</i> Вежбе, израда пројекта, израда дидактичких средстава за рад са децом јасленог узраста. <i>Самосталан рад студента:</i> планирање васпитно-образовних активности за рад са децом јасленог узраста. Анализа научне и стручне литературе.
Литература <i>Обавезна литература</i> 1. Каменов, Е. (2006). <i>Васпитно-образовни рад у деčјем вртићу-Општа методика</i> . Нови Сад: Драгон (стр. 5-141). 2. Крњаја, Ж. и Павловић-Бренеселовић, Д. (2017). <i>Каледоскоп-Основе диверсификованих програма предшколског васпитања и образовања</i> . Београд: Институт за педагогију и андрагогију Филозофски факултет Универзитета у Београду. 3. <i>Основе програма предшколског васпитања и образовања</i> , Београд: Министарство просвете,

науке и технолошког развоја (стр. 2-13). <https://www.mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2018/09/OSNOVE-PROGRAMA-.pdf>

Додатна литература

1. Каменов, Е. (2006). *Предшколска педагогија*, књига друга. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства (стр.78-100).
2. Каменов, Е. (1989). *Интелектуално васпитање кроз игру*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства; Сарајево: Свјетлост (стр.49-83).

Број часова активне наставе: 45	Теоријска настава:30	Практична настава:15
--	-----------------------------	-----------------------------

Методе извођења наставе

Усмено излагање, дијалог; рад у паровима, интерактивни рад у малим групама, фокус групе, дискусија, демонстрација, тимска настава, израда пројекта.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	30
колоквијум-и	30		
семинар-и	20		

Студијски програм: ОСС Струковна медицинска сестра васпитач
Назив предмета: Књижевност за децу
Наставник/наставници: Бранко А. Илић
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: /
Циљ предмета Уочавање природе и поетичких особености књижевности за децу у оквиру усмене и уметничке стваралачке традиције. Проучавање основних поетичких карактеристика репрезентативних дела и аутора српске и светске књижевности за децу. Сагледавање важности књижевних текстова за различите аспекте развоја детета. Припрема студената за самосталну интерпретацију дела из књижевности за децу
Исход предмета • Студент разуме специфичну природу књижевности за децу у односу на остале видове књижевног изражавања. • Познаје поетичке особености поезије, прозе и драме за децу • Зна поетичке специфичности стваралаштва репрезентативних писаца за децу српске и светске књижевности. • Уме самостално да тумачи различите књижевне жанрове у складу са савременим методама у проучавању књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам и поетичке особености уметничке књижевности за децу. Народна књижевност у функцији књижевности за децу. Природа књижевних жанрова у књижевности за децу. Поетичке особености поезије за децу. Проучавање и тумачење дела репрезентативних песника за децу српске књижевности. Поетичке особености прозног стваралаштва за децу. Једноставни и сложени прозни облици уметничке и народне књижевности. Проучавање и тумачење прозних дела репрезентативних писаца за децу српске и светске књижевности. Поетичке особености и тумачење драмског стваралаштва за децу. <i>Практична настава</i> Уочавање поетичких специфичности књижевности за децу на одабраним примерима. Народна књижевност у функцији књижевности за децу. Анализа поетичких особености поезије за децу. Интерпретација дела репрезентативних песника за децу српске књижевности. Анализа поетичких особености прозног стваралаштва за децу. Уочавање особености једноставних и сложених прозних облика уметничке и народне књижевности. Проучавање и тумачење прозних дела репрезентативних писаца за децу српске и светске књижевности. Упознавање са поетичким особеностима и тумачење драмског стваралаштва за децу.
Литература Обавезна: Милинковић М. (2014). <i>Историја српске књижевности за децу и младе</i> , Bookland, Београд Петровић Т. (2011). <i>Увод у књижевност за децу</i> , Змајеве дечје игре, Нови Сад Додатна: 1. <i>Тумачење књижевности за децу</i> (2013), приредио Питер Хант, Учитељски факултет, Универзитет у Београду 2. Вуковић, Н. (1996). <i>Увод у књижевност за децу и омладину</i> . Подгорица: Унирекс. 3. Петровић, Т. (2001). <i>Историја српске књижевности за децу</i> . Врање: Учитељски факултет. 4. Милинковић, М. (2006). <i>Страни писци за децу и младе</i> . Чачак: Легенда. 5. Марјановић, В., Ђуричковић, М. (2007). <i>Књижевност за децу и младе</i> . Краљево: Libro company.

6. Данојлић, М. (2004). *Наивна песма, огледи и записи о дејој књижевности*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

7. Пијановић, П. (2005). *Наивна прича*. Београд: Српска књижевна задруга

Број часова активне наставе: 45	Теоријска настава: 30	Практична настава: 15
--	-----------------------	-----------------------

Методe извођења наставе

Предавања са дискусијама, решавање проблемских задатака, интерактивни рад у малим групама, презентације и анализе студентских продуката.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и	50		
семинар-и			

Студијски програм: ОСС Струковна медицинска сестра васпитач
Назив предмета: Вокално-инструментална настава
Наставник/наставници: Јелена Р. Гркић Гинић
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: /
Циљ предмета Студенти ће разумети опште елементе теорије музике у циљу функционалне применљивости у раду са децом јасленог узраста. Упознавање основних појмова, појава, поступака и принципа омогућиће повезивање са музичком праксом кроз интерпретацију нотног текста намењеног деци јасленог узраста.
Исход предмета По окончању овог предмета студенти ће бити у стању да: - да наброје изражајне елементе музике; - именују основне тонове солмизационим и абecedним именима; - препознају и именују тонове у виолинском и бас кључу солмизационим и абecedним именима; - развију способност читања нота у виолинском и бас кључу; - препознају различита трајања нота и пауза; - самостално користе различите вредности нота и пауза; - разумеју појам и функцију метрике и ритмике; - препознају и разликују врсте такта; - самостално израђују ритмичке вежбе у такту 2/4, 3/4 и 4/4; - изводе тактирањем примере у такту 2/4, 3/4 и 4/4 неутралним слогом и парлато; - развију способност записивања ритмичких конструкција у различитим врстама такта; - дефинишу појам лествице; - именују тонове основне Це-дур лествице; - разумеју појам интервала и акорада; - израде самостално интервале и акорде; - самостално одређују тоналитет дечје песмице; - дефинишу принцип репетиције; - препознају различите врсте знакова за понављање; - дефинишу појам темпа, динамике и артикулације; - запамте основне категорије темпа, динамике и артикулације; - дефинишу основне музичке параметре у дечјим песмицама; - изводе самостално дечју песмицу певањем и свирањем.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни изражајни елементи музике; тонски систем, именовање тонова; линијски систем, виолински и бас кључ, именовање тонова у виолинском и бас кључу; трајање нота и пауза, продужење нота и пауза; метрика, музички метар, акценти у музици, врсте такта, непотпуни тактови, различите ритмичке фигуре, непарна подела јединице бројања; лествице, дефинисање појмова ступњева и степена у лествици, основна Це-дур лествица; интервали, појам врсте, величине, правац кретања и начин извођења интервала; акорди, појам и врсте акорада, тоналитет, појам, разлике између тоналитета и лествице; репетиција, врсте репетиције; темпо – врсте темпа; динамика – значење динамичких ознака; артикулација; анализа дечјих песмица, дефинисање основних музичких параметара; парлато извођење.

Практична настава

Израда и извођење примера тактирањем или парлато у различитим врстама тактова; ритмички диктати; записивање и извођење певаних и говорних бројалица; певање децјих песама солмизацијом и текстом; свирање – савладавање технике свирања, поставка инструмента, оријентисање на клавијатури и басовима, вежбе за десну и леву руку, савладавање артикулације обе руке, свирање песама за децу јасленог узраста.

Литература

Обавезна литература

Радосављевић, Љ. (2007). *Практикум вокално-инструменталне наставе*. Јагодина: Учитељски факултет, 1-28; 39-96 (избор песама)

Помоћна литература

Ђурковић-Пантелић, М. (1998). *Методика музичког васпитања деце предшколског узраста*. Шабац: Виша школа за образовање васпитача, Арт студио, 58-64

Јечменић, В. (2015). *Ја могу – корак напред. Музичке активности и визуелни симболи у функцији подстицања развоја деце*. Београд: Креативни центар, 80-196 (избор песама)

Број часова активне наставе: 45

Теоријска настава: 30

Практична настава: 15

Методе извођења наставе

Метода демонстрације, усменог излагања, рада на тексту, разговора, дискусије.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	свирање/певање	40
практична настава		усмени испит	20
колоквијум-и	25		
семинар-и			

Студијски програм: ОСС Струковна медицинска сестра васпитач			
Назив предмета: Моторички развој деце			
Наставник/наставници: Слађана С. Станковић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: /			
Циљ предмета			
Упознавање студената са теоријским, практичним и стручним сазнањима из области сложеног моторичког понашања човека, посебно у сфери учења нових моторичких вештина код деце. Стицање знања о учењу моторичких вештина, формирању одређених навика, стереотипа и аутоматизама и примени тих знања код деце узраста од 2 до 3 године.			
Исход предмета			
Студент познаје законитости моторичког развоја детета . Оспособљен је за практичну и методички правилну примену стечених знања; потенцијалних активности разноврсних облика кретања и садржаја перцептивно – моторичких активности.			
Садржај предмета			
Теоријска настава: Моторички развој деце, класификација моторичких вештина, физичко - сензорни развој деце узраста од 2 до 3 године, фазе моторичког учења, развој моторике код деце, локомоторни апарат, развој грубе и fine моторике, примена игара које подстичу моторички развој детета, експлоративне активности играчкама и предметима.			
Практична настава: Учешће у демонстрацији и реализацији разних вежби и игара које се примењују у раду са децом узраста од 2 до 3 године, упознавање са начинима гимнастичког и спортског поигравања са децом, различитим активностима за најмлађе. Овладавање потенцијалним садржајима активности разноврсних облика кретања (функционалне игре, манипулативне експлоративне игре предметима, вештине, активности кретања уз коришћење реквизита), разноврсне игре бацања, ношења, котрљања и трчања за лоптом. Овладавање потенцијалним садржајима прецептивно – моторичких активности (манипулативне активности, организовање игара напољу).			
Литература:			
1. Алексић Вељковић, А. (2019.). Методика моторичког учења и контроле. Ниш: Факултет спорта и физичког васпитања, стр. 9 – 20; 26 – 53.			
2. Kiljpio, N. N. (1974). Igre za dečije vrtiće. Vršac: Partizan, str. 3 – 15; 59 – 65.			
3. Коцић, Ј., Алексић, Д., & Станковић, С. (2018). Основе кинезиологије и спортова естетско координационог карактера. Лепосавић: Факултет за спорт и физичко васпитање, стр. 23 – 30; 119 – 137.			
4. Vorderwulbecke, H., & Vorderwulbecke, M. (1969). Gimnastika i igre za decu. Beograd: Sportska knjiga, 5 – 95.			
5. Montesori, M. (2017). 100 Montesori aktivnosti za najmlađe. Beograd: Publik praktikum, str. 24 – 218.			
Број часова активне наставе: 45		Теоријска настава: 30	Практична настава: 15
Методе извођења наставе			
Предавања, ППТ презентације, вежбе у сали, самостални рад студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	30
колоквијум-и	40		

семинар-и			
-----------	--	--	--

Студијски програм: ОСС Струковна медицинска сестра васпитач		
Назив предмета: Основе визуелне уметности		
Наставник/наставници: Милош М. Ђорђевић		
Статус предмета: Обавезни		
Број ЕСПБ: 4		
Услов: /		
Циљ предмета Циљ предмета је да студенти стекну основна знања из области историје уметности и теорије форме и овладају основним ликовним техникама цртања, сликања, вајања и графике, у циљу стварања теоријске и практичне основе за изучавање садржаја Методике ликовног васпитања са практикумом.		
Исход предмета Након успешног окончања предмета студент ће бити у стању да: - Препозна и пронађе квалитетно и уметничко ликовно дело унутар различитих колекција репродукција. - Одабере адекватно ликовно уметничко дело и кроз његову наравицу га искористи као средство за анимацију деце. - Анализира ликовно уметничко дело кроз ликовне елементе – боју, облик и текстуру, у контексту његовог потенцијала за стимулацију и развој визуелне перцепције деце. - Анализира ликовно уметничко дело у односу на тематику и искористи ликовне мотиве као узор за креирање плошних сценских лутака. - Креира визуелне скице у различитим цртачким и сликарским техникама и користи ликовне технике за израду визуелних средстава за анимацију деце и наравицу уметничких дела. - Користи и прилагођава ликовне технике и ликовне материјале потребама развоја перцепције и фине моторике деце.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Преглед историје уметности, ликовни елементи и основе теорије форме, стратегије наравице ликовног уметничког дела, преглед и истраживање онлајн репозиторијумима репродукција ликовних уметничких дела. <i>Практична настава</i> Практичне вежбе којима студент упознаје и савладава основне ликовне технике цртачког, сликарског, вајарског и графичког ликовног подручја и упознаје градивне и креативне потенцијале ликовних материјала.		
Литература <i>обавезна</i> 1. Janson, H. W. (2005). Istorija umetnosti. Novi Sad: Prometej. 2. Frontisi, K. (2005). Laroussenova istorija umetnosti. Beograd:Plato. <i>додатна</i> 3. Ђорђевић, М. (2022). Скрипта: Историја уметности за предшколске васпитаче. 3. Ђорђевић, Ј. (2020). Скрипта: Ликовне технике за ликовне активности у раду са децом предшколског узраста.		
Број часова активне наставе: 45	Теоријска настава: 30	Практична настава: 15
Методе извођења наставе Предавања - фронтална настава, дискусија, демонстрација, студије случаја. Вежбе - индивидуални практични рад студената, интерактивни облици рада наставник-студент, рад		

у малим групама.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	30	усмени испит	
колоквијум-и	30		
семинар-и			

Студијски програм: Струковна медицинска сестра васпитач
Назив предмета: Пракса 2
Наставник/наставници: Биљана М. Јаковљевић, Биљана П. Вулетић, Емина М. Копас-Вукашиновић, Биљана Ј. Стојановић
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Нема
Циљ предмета Оспособљавање студената за препознавање, садржајно повезивање и практичну примену теоријских сазнања у педагошкој пракси. Развијање професионалних компетенција студената потребних за примену и развијање рефлексивне праксе. Припрема студената за остваривање функција предшколског васпитања и образовања и интегрисаних предшколских програма. Стицање теоријских и практичних знања о специфичностима дечјег узраста, превенцији, дијагностици и савременим методама лечења болесне деце. Упознавање студената са сметњама у развоју код деце јасленог узраста, као и стицање специфичних знања и вештина како би се развојне потешкоће превазишле. Оспособљавање студената за пружање неодложне медицинске помоћи деци јасленог узраста.
Исход предмета Студент уме да: - креира подстицајно окружење за развој детета у целини и у погледу посебних области функција; - пружи одговарајућу подршку у основним областима дечјег развоја; - планира васпитно-образовне активности са децом предшколског узраста; - наводи конкретне примере примене методичких принципа у непосредној васпитно-образовној пракси реалног програма предшколске установе; - примени принципе неге и исхране здравог и болесног детета. -пружа подршку детету које не напредује очекивано или испољи друга одступања у развоју (хроничне болести) као и њиховој породици. - укаже хитну медицинску помоћ, са циљем одржавања живота и спречавања компликација и инвалидитета.
Садржај предмета Примери добре праксе предшколског васпитања и унапређивање васпитно-образовног рада предшколских установа. Методички принципи предшколског васпитања, реални програм и планирање васпитно-образовних активности у предшколској установи. Препознавање и адекватна процена знакова и симптома болести, правилна тријажа и изолација оболеле деце, на основу којих ће студент правити план процеса здравствене неге, према потребама оболелог детета. Практични аспекти који се односе на специфичности деце оболеле од одређених органских система, као и њихово правовремено збрињавање. Препознавање психо-патолошких проблема дечјег узраста и њихово практично решавање. Ургентно збрињавање животно угрожавајућих стања.
Литература Каменов, Е. (2002). Предшколска педагогија. Београд: Завод за уџбенике. (одабрана поглавља) Каменов, Е. (2006). Васпитно-образовни рад у дечјем вртићу – општа методика. Нови Сад: Драгон. (одабрана поглавља) Osnove programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja – Godine uzleta (2018). Beograd: Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja. (одабрана поглавља) Церовић, Б., Барјактаревећ, Ж. (2010). <i>Педијатрија-уџбеник за студенте високе здравствене школе струковних студија</i> . Београд: Завод за уџбенике. (одабрана поглавља) Митић, М.(2011). <i>Деца са сметњама у развоју: Потребне и подршка</i> . Београд: РЗСЗ. (одабрана поглавља) Кондић, К., Штајнер-Поповић, Т. (2001). <i>Приручник за вежбе из психопатологије детињства и младости</i> . Београд: Центар за примењену психологију. (одабрана поглавља)

Стојиљковић, Ј.(2006). *Ургентна медицинска помоћ са негом*. Београд: Књига Комерц. (одабрана поглавља)

Број часова активне наставе: /

Теоријска настава: /

**Практична настава: /
Остали часови: 480**

Методе извођења наставе

Интерактивне методе – вежбе, семинари, консултације, менторски рад, дискусије, презентације, примена теорије у практичној делатности, реконструкција постојећих знања, ставова и вредности по моделу рефлексивне праксе.

Методе практичних радова засноване на практичним активностима у циљу решавања практичних задатака и остваривања исхода предмета, формирања мотива за будући позив, развој професионалних компетенција и оспособљавања за сарадњу и тимски рад.

Метода демонстрације и самосталног рада студената.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Редовност у похађању професионалне праксе у предшколској установи	30	Извештај о реализованим задацима професионалне праксе	70

Студијски програм: Струковна медицинска сестра васпитач		
Назив предмета: Здравствена нега у педијатрији		
Наставник/наставници: Ана Ј. Вујић, Драгана М. Савић, Невена Д. Фолић		
Статус предмета: Обавезан		
Број ЕСПБ: 6		
Услов: /		
Циљ предмета је да студент стекне теоријско знање и овлада вештинама неговања деце ради самосталног обављања активности у домену сестринског рада и колаборативног и кооперативног рада у професионалном тиму.		
Исход предмета Студенти су усвојили знања и оспособљени су за континуирану, опсежну и целовиту физичку заштиту детета, као и неопходан третман за одржавање живота и опоравка витално угрожене деце, оспособљени су за самостално праћење деце у здрављу и болести и могу да примене мере неопходне за очување и унапређивање здравља детета.		
Садржај предмета Теоријска настава Специфичности морбидитета у децјем узрасту (акутне и хроничне болести деце). Обољења респираторног тракта. Обољења кардиоваскуларног система. Обољења дигестивног тракта. Болести јетре. Болести бубрега и мокраћних путева. Болести ендокриних жлезда. Реуматске болести. Ортопедски проблеми у децјем узрасту. Обољења централног нервног система, неуроразвојне дисфункције код деце. Болести крви у детињству. Малигне болести и тумори у раном децјем узрасту. Алергијске болести у дечијем узрасту. Деца са посебним здравственим потребама. Хоспитализација и последице хоспитализације. Неговање деце у хоспиталним условима. Здравствена нега деце са болестима: респираторног, кардиоваскуларног, дигестивног, бубрежног, уринарног, ендокриног, коштано зглобног система и ортопедским повредама. Специфичности у нези деце са алергијским, реуматским, неуролошким, хематолошким и малигним обољењима. Сестринска нега деце са дијабетес мелитусом. Нега деце са посебним здравственим потребама. Практична настава Третман детета у хоспиталним условима. Уочавање и процена знака и симптома болести у циљу утврђивања индивидуалних потреба на основу којих ће се правити и спроводити план и програм здравствене неге код дехидрираног детета, детета са поремећеном разменом гасова, деце са испољеним знацима и симптомима везаним за хемиотерапију. Мониторинг деце са урођеним срчаним манама. Неговање деце са хемофилијом и болестима крви. Сестринске интервенције у нези и лечењу компликација повезаних са инсулинотерапијом. Обука родитеља у контроли болести у кућним условима.		
Литература Обавезна: 1. Барјактаревић Ж, Церовић Б. Педијарија, Уџбеник за студенте Високе здравствене школе струковних студија. Завод за уџбенике, Београд 2010. 2. Маринковић Љ. Здравствена нега у педијатрији, Г.А.Д., Београд, 2007. 3. Перишић В., Јанковић Б., Педијатрија, Медицински факултет, ЦИБИД, Београд, 2010. Допунска: 1. Берман Р., Клигман Р., Џенсон Х. Нелсон уџбеник педијатрије, књ. 1, Бард-Фин, Београд, 2008. 2. Берман Р., Клигман Р., Џенсон Х. Нелсон уџбеник педијатрије, књ. 2, Бард-Фин, Београд, 2009. 3. Маринковић Љ., Стојановић Б., Дамјанчевић Н., Нега неонатуса, Принцепс, Београд, 2013. 4. Живановић В. Заштита здравља жене и детета; ауторско издање, Београд, 2009.		
Број часова активне наставе: 45	Теоријска настава: 30	Практична настава: 15 Остали часови: 60
Методе извођења наставе		

Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вежби, семинара, консултација и самосталног рада студента.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10		
колоквијум 1	15	усмени испит	50
колоквијум 2	15		
практичан рад	10		

Студијски програм: ОСС Струковна медицинска сестра васпитач		
Назив предмета: Методика развоја говора са практикумом		
Наставник/наставници: Јелена Љ. Спасић		
Статус предмета: Обавезни		
Број ЕСПБ: 5		
Услов: /		
Циљ предмета Теоријско и практично оспособљавање студената за самостални рад на развијању говора деце јасленог узраста. Подстицање студената на примену савремених облика рада, интеграцију и међуобласно повезивање. Оспособљавање студената за праћење дечијег говорног развоја, развој комуникативних способности деце, подршку развоју симболичког изражавања, подршку развијању свих видова комуникације и овладавању различитим функцијама говора. Оспособити студенте за развијање вербалне комуникације кроз читање прозних и поетских дела књижевности за децу, причање прича, драматизацију и различите језичке игре.		
Исход предмета Студент познаје етапе развоја говора детета јасленог узраста и начин на који се усваја матерњи језик. Описује етапе развоја говора и препознаје различите функције језика у говору детета. Познаје законитости развоја говора. Разматра граматику дечијег језика. Промишља однос развоја језика и развоја мишљења. Ради на побољшавању, усмеравању и подстицању развоја говора деце јасленог узраста. Уме да критички користи стручну литературу. Студент је оспособљен за реализацију планиране ситуације учења.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Општа питања развоја језика (говор и језик). Основне карактеристике говора деце јасленог узраста. Основна начела методике развоја говора као научно-наставне дисциплине (циљеви, принципи, методе, облици, средства васпитно-образовног рада). Рано описмењавање деце јасленог узраста (улога сликовнице у области развоја говора). Развој језичке културе у јасленом узрасту. Говорне игре и говорно стваралаштво деце јасленог узраста (успаванке, цупалке, лазаљке, ташуњалке, ређалице, разбрајалице, бројалице). <i>Практична настава</i> Говор у свакодневним животним ситуацијама. Вежбе за развој говора. Структура планиране ситуације учења. Критеријуму за одабир књижевноуметничког текста за децу јасленог узраста. Игре прстићима, фонетска гимнастика, игре опонашања. Драматизација, драмска импровизација и драмске технике. Луткарство у раду на развоју говора деце предшколског узраста.		
Литература <i>Обавезна литература:</i> Келемен Милојевић, Љиљана. <i>Методика развоја говора деце јасленог узраста</i> . Вршац: Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”, 2017. (158 стр.) <i>Додатна литература:</i> Спасић, Јелена. <i>Језичке игре у говорном развоју: приручник за развој говора деце предшколског узраста</i> . Београд: Креативни центар, 2021. (114 стр.) Спасић, Јелена. <i>Језичке игре у говорном развоју</i> . Јагодина: Факултет педагошких наука, 2022. (157 стр.)		
Број часова активне наставе: 90	Теоријска настава: 45	Практична настава: 45
Методе извођења наставе Фронтална метода, интерактивни рад у малим групама, демонстративна метода, дискусија, тимска		

настава, симулације, примена интегративног приступа у припреми говорних активности.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	/
практична настава	10	усмени испит	/
колоквијум-и	40	реализација планираних ситуација учења	40
семинар-и	/		

Студијски програм: ОСС Струковна медицинска сестра васпитач
Назив предмета: Методика развоја логичко-математичког мишљења са практикумом
Наставник/наставници: Ненад Р. Вуловић
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: /
Циљ предмета Студенти треба да: усвоје основна знања у вези са развојем логичко-математичког мишљења у раном узрасту; упознају основне задатке, садржаје и специфичности рада у овој васпитно-образовној области; овладају методичким поступцима превођења непосредног дечјег искуства о квантитативним, квалитативним и просторно-временским особинама; оспособе се за избор адекватног дидактичког материјала и дидактичких игара као метода развоја логичко-математичког мишљења; да се практично оспособе за рад са децом на развоју логичко-математичког мишљења; да се заинтересују за истраживачки рад и формирају навику за лично професионално усавршавање.
Исход предмета По завршетку курса студенти ће бити у стању да: дефинишу основне појмове везане за развој логичко-математичког мишљења; опишу циљеве и задатке рада у развијању логичко-математичких појмова; објасне развој мишљења и карактеристике појединих фаза менталног развоја деце како би се активности развоја логичко-математичког мишљења прилагодили могућностима деце; наведу и класификују садржаје у области развоја логичких и математичких појмова; дефинишу и објасне почетне математичке појмове везане за релације, скупове, бројеве, мерење и мере и геометријске појмове; именују и употребљавају дидактичка средства и материјале у области развоја логичко-математичког мишљења; планирају, моделују и изводе активности из различитих подручја развоја логичко-математичких појмова у складу са развојним могућностима и потребама деце; користе различите изворе у припреми и планирању свог рада; врше самоевалуацију свога рада и рада других колега у области развоја логичко-математичког мишљења.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Методика развоја логичко-математичког мишљења као научна дисциплина; Психолошке основе развијања логичког и математичког мишљења; Организација рада у развијању логичко-математичког мишљења (облици васпитно-образовних активности, основни методички принципи, методе рада, облици рада, дидактичка средства и материјали); Рад на развијању логичко-математичког мишљења (циљ и задаци, могућности развијања логичко-математичког мишљења, улога васпитача у процесу развијања логичко-математичког мишљења); Програмски садржаји развијања логичко-математичких појмова (релације, скупови, природни бројеви, геометријски појмови, мерење и мере); Методичке трансформације садржаја из области логичко-математичког мишљења; Евалуација васпитно-образовног рада у развијању почетних математичких појмова. <i>Практична настава</i> Осмишљавање и моделовање дидактичко-методичких ситуација за развијање логичко-математичког мишљења; Симулације активности за развијања логичко-математичког мишљења.
Литература Обавезна: Егерић, М. (2006). <i>Методика развијања почетних математичких појмова</i>. Јагодина: Учитељски факултет Додатна: Дејић, М. (2015). <i>Методика развијања почетних математичких појмова</i>. Београд: Учитељски факултет. Шимић, Г. (2000). <i>Игром до математике</i>. Шабац: Висока школа за образовање васпитача

Број часова активне наставе: 75	Теоријска настава: 30	Практична настава: 45	
Методе извођења наставе			
Предавања, вежбе, консултације, практични рад студената, тимска настава, симулације активности, дискусија, демонстрација, самостални рад студената			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	30	усмени испит	30
колоквијум-и	30		
семинар-и			

Студијски програм: ОСС Струковна медицинска сестра васпитач
Назив предмета: Методика упознавања околине са практикумом
Наставник/наставници: Ирена Голубовић-Илић
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: /
Циљ предмета Оспособити студенте за самостално припремање и реализацију планираних ситуација учења у области Упознавања околине, за евалуацију и критичку анализу сопствених и планираних ситуација учења својих колега. Циљ је да студенти самостално планирају, припремају и користе различите методе, дидактичке материјале и средства у непосредном раду са децом узраста 2 – 3 године, истовремено остварујући програмске садржаје Упознавања околине и подстичући когнитивни и перцептивни развој деце.
Исход предмета Студенти самостално планирају, припремају и реализују планиране ситуације учења из Упознавања околине са децом узраста 2 - 3 године; врше адекватан избор метода, облика и дидактичких средстава којима децу подстичу на искуствено и активно упознавање непосредног окружења, међусобну интеракцију, истраживање живог света и материјалне стварности; креирају подстицајну средину, материјале и средства, ситуације којима иницирају опажање, испробавање, откривање, опонашање, креативно изражавање деце и заједничко учење; критички анализирају, евалуирају и (само)процењују методичку организацију и реализацију планираних ситуација учења о садржајима из непосредне (природне и друштвене) околине.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Садржаји упознавања околине који подстичу сазнајни развој и перцептивне способности деце узраста 2 – 3 године. Методе и средства рада са децом јасленог узраста. Развојно подстицајне играчке и материјали за обогаћивање сензорних искустава. Истраживање предмета и околине кроз практичне активности. Подстицање посматрања, опажања и именовања предмета и појава у непосредном окружењу. Креирање подстицајне средине за упознавање природног и друштвеног окружења. Организовање игара којима се подстиче сазнајни развој деце. Избор, креирање и израда дидактичких материјала и средстава за упознавање околине. Организација планираних ситуација учења, израда писаних припрема и њихова критичка анализа. <i>Практична настава:</i> Припрема и примена различитих дидактичких материјала и развојно подстицајних играчака за усвајање садржаја о предметима и појавама у непосредној (природној и друштвеној) околини. Реализација планираних ситуација учења и њихова критичка анализа. Вођење дневника, анализирање, евалуација и саморефлексија реализованих планираних ситуација учења.
Литература <i>Обавезна:</i> - Шаин, М., Марковић, М., Ковачевић, И., Даневски, Д., Паћан, М. (1996). <i>Корак по корак – васпитање деце до три године</i>, приручник за родитеље и медицинске сестре, Београд: Креативни центар, стр. 53 – 63; 149 – 154; 176 – 184. - Шаин, М., Чарапић, С. (2018). <i>Корак по корак 4 – програмирање неге и васпитног рада са децом у раном узрасту</i>, приручник за медицинске сестре васпитаче и родитеље, Београд: Креативни центар, стр. 44-47; 118 -148. - Зборник радова <i>Стандарди за развој и учење деце раних узраста у Србији</i> (2012). уредник Александар Бауцал, Београд: Институт за психологију Филозофског факултета: УНИЦЕФ, стр. 97 – 131. - Веселинов, Д., Пртљага, С. (2019). <i>Методика упознавања околине</i>: приручник за самосталан рад студената. Вршац: Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“, стр. 51 – 69; 106 – 117.

- *Основе програма предшколског васпитања и образовања*, Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја <https://www.mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2018/09/OSNOVE-PROGRAMA-.pdf>

Додатна:

- Јечменић, В. (). Ја могу – корак напред, музичке активности и визуелни симболи у функцији подстицања развоја деце, Београд: Креативни центар, стр. 151 – 188; 79 – 96.
- Станић-Бојковић, Д. (1990). Упознавање предшколске деце са околином, методички приручник, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, стр. 87 – 99.
- Цвјетићанин, С. (2013). Методика упознавања околине 1. Сомбор: Педагошки факултет у Сомбору, стр. 43 -90.

Број часова активне наставе 90	Теоријска настава: 45	Практична настава: 45	
Методe извођења наставе			
Предавања, вежбе, симулације, дискусије, анализе, самостални практични рад студената (моделовање припрема за планиране ситуације учења и њихова реализација у јасленим групама)			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	30	усмени испит	20
колоквијум-и	20		
семинар-и			

Студијски програм: ОСС Струковна медицинска сестра васпитач		
Назив предмета: Методика музичког васпитања са практикумом		
Наставник: Ивана М. Милић		
Статус предмета: Обавезни		
Број ЕСПБ: 5		
Услов: положен испит предмета Вокално-инструментална настава		
Циљ предмета Оспособити студенте за реализацију програмских садржаја музичког васпитања у предшколским установама и упознати студенте са специфичностима васпитно-образовног рада са децом узраста између две и три године. Оспособити студенте за креативну примену стечених знања, за правилан избор музичких садржаја и интеграцију са другим областима рада и смислено коришћење дигиталних технологија. Оспособити студенте за самосталну припрему и реализацију планираних ситуација учења, критичку анализу и евалуацију.		
Исход предмета Студент је упознат са карактеристикама музикалности деце узраста две до три године и оспособљен за рад на развоју децјег музичког слуха и музикалности. Студент је оспособљен за самосталну припрему и реализацију планираних ситуација учења, за правилан избор музичке литературе, самостално стручно усавршавање. Студент је оспособљен да примени стечено знање у складу са циљевима и задацима музичких планираних ситуација учења. Студент је оспособљен за критичку анализу методичке организације и усмену евалуацију планираних ситуација учења.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефинисање музикалности. Идентификовање и развој музичког слуха и музикалности деце узраста две до три године путем музичких стимуланса. Циљ и задаци музичког васпитања. Области васпитно-образовног рада у музичком васпитању: слушање музике, извођење музике и децје музичко стваралаштво. Организација музичког васпитно-образовног рада. Избор метода и облика рада, визуелних и аудитивних средстава за музичке активности деце узраста две до три године при реализацији програмских садржаја. Интеграција са другим областима рада. <i>Практична настава</i> Правилан одабир аудитивних и визуелних средстава рада, креирање дидактичког материјала и писање припрема за реализацију планираних ситуација учења. Реализација музичких активности у складу са узрастом деце две до три године: слушања и извођења музике и децјег музичког стваралаштва. Избор метода и облика рада у реализацији програмских садржаја. Израда и анализа планираних ситуација учења.		
Литература <i>Обавезна</i> Воглар, М. (1997). <i>Како музику приближити деци</i> . Београд: ЗУНС Хиба, Н. (1986). <i>Музика за најмлађе</i> . Београд: ЗУНС <i>Додатна</i> Ђурковић-Пантелић, М. (1998). <i>Методика музичког васпитања деце предшколског узраста</i> . Шабац: Виша школа за образовање васпитача, 214 страна Протић, В. (1987). <i>Прве колективне музичке игре</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства - Сарајево: Свјетлост ООУР Завод за уџбенике и наставна средства Серл, Б. (2009). <i>Звук</i> . Београд: Књига-комерц, 48 страна		
Број часова наставе: 90	активне	Теоријска настава: 45 Практична настава: 45
Методе извођења наставе Метода усменог излагања, дијалошка, демонстрације, стваралачког рада Интерактивни рад са циљем анализе и дискусија о посматраној практичној реализацији		

планираних ситуација учења			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	/
практична настава	15	усмени испит	/
колоквијум-и	20+20	реализација планиране ситуације учења	40
семинар-и	/		

Студијски програм: ОСС Струковна медицинска сестра васпитач		
Назив предмета: Методика ликовног васпитања са практикумом		
Наставник/наставници: Богдан С. Штетић		
Статус предмета: Обавезни		
Број ЕСПБ: 5		
Услов: /		
Циљ предмета Оспособити студенте за самостално планирање, припрему и реализацију ликовних активности у раду са децом јасленог узраста.		
Исход предмета По завршетку наставе студенти ће бити у стању да: - стечена теоријска и практична знања примењују у непосредном раду са децом јасленог узраста, - самостално моделују и планирају ликовне активности у складу са развојном фазом деце јасленог узраста, - примењују ликовне технике и материјале у раду сходно психофизичким карактеристикама деце јасленог узраста, - функционално примењују уметничка дела и репродукције уметничких дела као васпитне садржаје. Студент је способан да самостално припрема и реализује ликовне активности, оспособљен је за евалуацију истих и критичку анализу методичке организације.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам и дефиниција методике ликовног васпитања. Ликовна креативност. Уметност, уметничка дела у функцији ликовног васпитања. Принципи, методе и облици рада у ликовном васпитању. Уметнички медијуми. Ликовна подручја рада. Тематско планирање. Концептуализација и планирање ликовних активности са децом. Припрема дидактичких средстава за реализацију ликовних активности. <i>Практична настава</i> Припрема дидактичког материјала за извођење ликовне активности. Припрема и реализација ликовних активности. Избор метода, облика и средстава рада у извођењу планираних ситуација учења из области ликовног васпитања ликовних активности.		
Литература Рудолф Арнхајм, Визуелно мишљење, Универзитет уметности у Београду, Београд, 1985. Karlavaris, B., Kelbli, J., Kastori, M. Методика ликовног васпитања предшколске деце III и IV, Завод за издавање уџбеника, Београд, 1986. Мирослава Којић, Богомил Карлаварис, Слободан Којић, Методика ликовног васпитања деце предшколског узраста, Универзитет Црне Горе, 2020.		
Број часова активне наставе: 90	Теоријска настава: 45	Практична настава: 45
Методе извођења наставе		

Пленарна настава, вербална метода, демонстративна метода Извођење усмерених активности, анализа активности, консултативна настава.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	30	усмени испит	
колоквијум-и	30	практични испит	30
семинар-и			

Студијски програм: ОСС Струковна медицинска сестра васпитач			
Назив предмета: Методика физичког васпитања са практикумом			
Наставник/наставници: Слађана С. Станковић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: /			
Циљ предмета			
Студенте треба оспособити за: самостално практичну припрему и извођење планираних ситуација учења у области Физичког васпитања, прилагођавање садржаја могућностима деце узраста од 2 до 3 године, самосталну анализу и евалуацију планираних ситуација учења.			
Исход предмета			
Студент познаје законитости моторичког развоја детета. Зна и разуме индивидуалне разлике између деце и оспособљен је са практичну примену знања из методике физичког васпитања, поставља задатке у оквиру дечјег схватања и могућности, спретно користи дечји нагон за имитирањем, игром и природном жељом за кретањем. Оспособљен је за евалуацију и критичку анализу сопствених и планираних ситуација учења својих колега.			
Садржај предмета			
Теоријска настава: Структурно одређење физичког васпитања. Физичко - сензорни развој деце узраста од 2 до 3 године, праћење и развој моторичких вештина код деце, развој грубе и fine моторике, примена игара које подстичу моторички развој детета, експлоративне активности играчкама и предметима. Израда писаним припрема, организација планираних ситуација учења и њихова критичка анализа.			
Практична настава: Избор метода, облика и средстава рада у извођењу програмских садржаја. Реализација планираних ситуација учења и њихова критичка анализа. Анализа и евалуација реализованих планираних ситуација учења.			
Литература			
1. Алексић Вељковић, А. (2019.). <i>Методика моторичког учења и контроле</i> . Ниш: Факултет спорта и физичког васпитања, стр. 9 – 20; 26 – 53.			
2. Abernethy, B., Wright, M. J., & Jackson, R. C. (2008). Motor Learning and Control. <i>Journal of Sport & Exercise Psychology</i> , 30, 61–145.			
3. Derri, V., Zissi, V., & Pachta, M. (2001a). Development of manipulative skills by children in primary grades. <i>Joournal of human movement studies</i> , 40(5), 377–390.			
4. Коцић, Ј., Алексић, Д., & Станковић, С. (2018). <i>Основе кинезиологије и спортова естетско координационог карактера</i> . Лепосавић: Факултет за спорт и физичко васпитање, стр. 23 – 30; 119 – 137.			
5. Hajbah, P., Rid, G. Kolijer, D. (2011). <i>Motoričko učenje i razvoj</i> . Kanada: Human			
6. Haywood, M.K. (2017). <i>Motorni razvoj tokom života</i> , drugo izdanje. Sent Luis: Univerzitet Misurija, 1 – 23; 31 – 78, 87 -112.			
Број часова активне наставе: 90		Теоријска настава: 45	Практична настава: 45
Методe извођења наставе			
Предавања, вежбе, анализе, самостални практични рад студената (моделовање припрема за планиране ситуације учења и њихова реализација у јасленим групама), консултативна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	60	усмени испит	30
колоквијум-и			

семинар-и			
-----------	--	--	--

Студијски програм: Струковна медицинска сестра васпитач		
Назив предмета: Здравствена нега у инфектологији		
Наставник/наставници: Предраг С. Чановић, Жељко Д. Мијаиловић, Биљана Д. Поповска Јовичић		
Статус предмета: Обавезан		
Број ЕСПБ: 6		
Услов: /		
Циљ предмета Стицање знања у препознавању симптома и знакова инфективних обољења и овладавањем вештина ради правовремене примене адекватне помоћи и мере превенције у ширењу инфективних болести.		
Исход предмета Студент ће стећи знање и овладати вештинама специфичности здравствене заштите од инфективних болести према себи, оболелим и широј заједници. Студент ће овладати стандардима превенције инфективних болести у колективу (изолација оболелих). Рад са породицом, спровођење правилне личне хигијене, хигијене руку, хигијене исхране, спровођење дезинфекције и стерилизације као правилне тријаже инфективног отпада.		
Садржај предмета Теоријска настава Епидемиолошке карактеристике и специфичности здравствене неге у инфектологији. Мере превенције према болеснику (Значај препознавања симптома и знакова инфективних болести, мере изолације и хоспитализације, стандарди и организације сестринских активности у превенцији интрахоспиталних инфекција–тријаже и збрињавања инфективног отпада, дезинфекције и стерилизације, пријаве заразних болести, спровођење имунизације и контрола клицоноштва). Мере према околини (спровођење строге изолације-карантина, здравствени надзор над оболелима и особа који су били у контакту, здравствено-васпитни рад са оболелима и породицом). Значај сестринских интервенције и примене стандарда у потврди дијагнозе инфективних болести. Специфичности у спровођењу терапије и исхране оболелих од инфективних болести. Препознавање симптома и знакова болест и упознавање са негом оболелих од инфективних болести ЦНС, респираторних, цревних инфекција, осипних грозница и других вирусних болести (беснила, паротитиса, хепатитиса, моноклеозе, АИДС-а), нематодних, протозоалних обољења и Лајмске болести, и прва помоћ код уједа змије.		
Практична настава Правилна тријажа и изолација оболелих. Изолација и организација рада у карантину. Мере превенције интрахоспиталних инфекција (правилна тријажа, одлагање и транспорт инфективног отпада, правилно прање руку и коришћење дезинфекционих средстава). Правилно коришћење заштите здравствених радника. Поступак имунизације.		
Литература Обавезна: 1. Максимовић М: Здравствена нега у инфектологији, Уџбеник за студенте струковних студија, ВЗШ Београд, 2006. 2. Ножић Д. Инфективне болести са епидемиологијом, Ауторско издање, Београд, 2008. Допунска: 1. Божич М.и сар. Инфективне болести, Медицински факултет, Универзитет у Београду, 2004. 2. Делић Д. Акутна инфекција јетре, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2003. 3. Делић Д. Хронични вирусни хепатитис, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2012. 4. Институт за Јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић–Батут: Болничке инфекције-дефиниције, Приручник, Београд, 2008.		
Број часова активне наставе: 45	Теоријска настава: 30	Практична настава: 15 Остали часови: 60
Методе извођења наставе Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вежби, семинара, консултација и		

самосталног рада студента.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5		
активност у току вежби	5	усмени испит	50
колоквијум	30		
провера практичног рада	10		

Студијски програм: ОСС Струковна медицинска сестра васпитач		
Назив предмета: Креирање дидактичког материјала		
Наставник/наставници: Оливера Д. Цекић-Јовановић		
Статус предмета: Изборни		
Број ЕСПБ: 6		
Услов: /		
Циљ предмета Студенти треба да овладају кључним појмовима и усвоје знања о дидактичким материјалима и средствима као саставним елементима организованог васпитно–образовног рада; разумеју суштину, улогу, значај и сврху њихове употребе; буду оспособљени да кроз међупредметно и унутарпредметно повезивање садржаја бирају, критички анализирају, планирају, пројектују, методички обликују, израђују и примењују различите дидактичке материјале и средства за унапређење васпитно–образовног рада.		
Исход предмета По завршетку курса студенти ће бити оспособљени да самостално: - наведу дидактичке материјале и средства, објасне суштину, улогу, значај, сврху и њихову методичку функцију; - објасне и примењују различите методичке критеријуме приликом избора и креирања дидактичких материјала и средстава; - планирају, пројектују, методички обликују и усклађују дидактичке материјале и средства са садржајима, циљем и исходима васпитно–образовног рада; - у групи креирају и примењују дидактичке материјале и средства за васпитно–образовни рад кроз међупредметно, унутарпредметно повезивање и STEAM активности; - презентују продукте индивидуалног или групног рада и критички анализирају готове и креиране дидактичке материјале и средства.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Кључни појмови, историјски развој, улога, значај, врсте и карактеристике дидактичких материјала и средстава. Правилан методички одабир дидактичких материјала, могућности и начини њихове примене у васпитно–образовном раду. Успостављање међупредметне и унутарпредметне повезаности садржаја при одабиру, креирању и употреби дидактичких материјала у васпитно–образовном раду. Дидактички материјали у STEAM образовању. Употреба савремених технолошких достигнућа у пројектовању и изради интерактивних и мултимедијалних дидактичких материјала и средстава. <i>Практична настава</i> Креирање различитих врста дидактичких материјала и средстава (аудио – записи, штампани материјали, слике, фотографије, мапе, постери, дијаграми, графикони, стрипови, мултимедијалне интерактивне презентације, модели, макете и др) кроз успостављање међупредметне и унутарпредметне повезаности садржаја образовно-васпитног рада и примену савремене образовне технологије. Креирање дидактичких материјала за реализацију STEAM активности. Израда методичких упутстава за примену креираних дидактичких материјала и средстава. Презентација израђених дидактичких материјала и средстава, критичка анализа и евалуација њихових методичких елемената.		
Литература Хилченко, С. (2020). Дидактичка средства и материјали. Суботица: АВЗССВ. https://www.academia.edu/39581740/Didakti%C4%8Dka_sredstva_i_materijali Рељић, Љ. (2018). Дидактичке игре које можете да направите сами. Београд: Креативни центар.		
Број часова активне наставе: 45	Теоријска настава: 30	Практична настава: 15
Методе извођења наставе		

Настава се реализује у виду предавања и вежби применом савремених модела рада и веб алата за комбиновану наставу (Blended learning) и интерактивни рад (индивидуални и у малим групама), интегративни приступ наставним садржајима, дискусију, решавање проблемских задатака и израду дидактичких материјала и средстава, методу рада на тексту, студентске презентације, демонстрацију и анализу студентских продуката самосталног рада, примену савремене технологије.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	40	усмени испит	30
колоквијум-и			
семинар-и	20		

Студијски програм: ОСС Струковна медицинска сестра васпитач
Назив предмета: Кратке форме у развоју ритма, слуха и говора
Наставник/наставници: Илијана Р. Чутура, Милица Ј. Станковић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: /
Циљ предмета Студенти ће разумети како да организовану говорну стваралачку игру и музичке бројалице повежу са целокупном сензо-моторном активношћу деце; разумеће значај дискриминације гласова кроз песму и игру (уочавање мелодичности и ритма говора); разумеће да се задаци музичког васпитања на узрасту деце до 3 године остварују кроз игру, слушањем пригодних музичких нумера, певањем кратких песама (народна традиција) и извођењем музичких игара/бројалица уз тапшање и лагане кораке и све то уз употребу деčјих ритмичких инструмената; разумеће да се на овом узрасту синхронизацијом говорних и музичких садржаја могу стицати и развијати сензомоторне, социјално-емоционалне, говорне и комуникационе, сензо-моторне и културно-хигијенске навике.
Исход предмета <i>По завршетку предмета студенти ће:</i> • поседовати вештине и бити спремни да примене стечена знања и усмере их кроз васпитни процес, • бити у стању да комбинују различите садржаје и креирају ситуације које подстичу љубав према музици, • умети да планирају рад у области музичког васпитања и развоја говора, • моћи да идентификују музичке и говорне способности детета, прате и подстичу развој музичких, говорних и општих потенцијала детета кроз говор, песму и игру, • бити у стању да усмеравају правилну артикулацију гласова код деце.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Упознавање са основним карактеристикама: говорно-певачког апарата, правилног дисања при говору и певању, односа ритма и слога, изговора гласова. Преглед и упознавање са кратким формама у функцији развоја говора, ритма и музичког слуха (бројалице, ташунаљке, покретно-говорне игре и сл.). Методички аспекти у развоју говорних и музичких вештина. Рад на постизању ефикасних компетенција будућих медицинских сестара у домену опште музичке педагогије и развоја говора. <i>Практична настава</i> Препознавање изражајних музичких и говорних елемената и изражавање доживљеног. Одабир говорних стваралачких игара, музичких бројалица и песама за слушање као средстава рада за практичну реализацију планираних музичких и говорних ситуација кроз предвиђене теме. Рад на артикулацији вокала и консонаната кроз речник, именовањем предмета у окружењу.
Литература Група аутора. (1996). Корак по корак 1. Београд: Креативни центар Шаин, М; Чарапић, С. (2012). Корак по корак 3. Београд: Креативни центар Шаин, М; Чарапић, С. (2014). Корак по корак 4. Београд: Креативни центар Група аутора. (2019). <i>Вртић као сигурно и подстицајно окружење за учење и развој деце. Приручник за васпитаче</i>. Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије Волгар (1997): Мира Волгар, <i>Како музику приближити деци</i>, Београд: ЗУОВ. Вукобрадовић, Милинковић (2020): Марија Вукобрадовић, Јасмина Милинковић, Интеграција васпитно-образовних садржаја у функцији почетног разумевања просторних релација, <i>Иновације у настави</i>, 33(2), 97–111.

Голубовић, Чолић (2010): Славица Голубовић, Гордана Чолић, Артикулационе способности деце предшколског узраста, *Специјална едукација и рехабилитација*, 9(2), 301-315.

Крњаја (2012): Живка Крњаја, Игра на раним узрастима, у: А. Бауцал (ур.), *Стандарди за развој и учење деце раних узраста у Србији*, Београд: Институт за психологију Филозофског факултета Универзитета у Београду, 113–132.

Спасић (2021): Јелена Спасић, *Језичке игре у говорном развоју: приручник за развој говора деце предшколског узраста*, Београд: Креативни центар.

Број часова активне наставе: 45	Теоријска настава: 30	Практична настава: 15	
Методе извођења наставе			
Предавања; практична вежбања; самостални и групни рад; презентације и дискусија.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	
практична настава	40	усмени испит	40
колоквијум-и			
семинар-и			

Студијски програм: ОСС Струковна медицинска сестра васпитач			
Назив предмета: Цртање			
Наставник/наставници: Миа М. Арсенијевић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: /			
Циљ предмета			
Циљ предметата је да се студентима пружи основна знања из области цртања, да се упознају са правилним коришћењем цртачких материјала и техника, изражајним могућностима линије, као и основим ликовним елементима у процесу формирања цртежа.			
Исход предмета			
Након успешног окончања предмета студент ће бити у стању да:			
- Препозна цртачку технику на уметничком делу - Постави ликовну композицију и верно пренесе односе величина на папир са посматраног модела - Изведе рад у одабраној цртачкој техници - Демонстрира правилно коришћење цртачке технике - Прилагоди задатак и цртачку технику узрасту деце са којом ради.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Преглед историје цртежа од праисторије до данас; упознавање са својствима цртачких материјала и подлога; овладавање ликовним елементима и принципима доброг компоновања; различити приступи грађењу површина, текстура, светлости, текстура, волумена.			
Практична настава			
Израда скица и реализација радова у одабраној цртачкој техници			
Литература			
1. Harrison, H. (2002). <i>Kako da naučite slikanje i crtanje: crtež, akvarel, ulje i akrilik, pastel</i>. Beograd: Leo-commerce. 2. Bagnal, B. (2008). <i>Crtanje i slikanje</i>. Beograd: Mono i Mananja. 3. Janson, H. W. (2005). <i>Istorija umetnosti</i>. Novi Sad: Prometej. 4. Ауторски тим Phaidon Press-a. (2017). <i>Музеј уметности</i>. Београд: Дата Статус			
*студенти литературу користе по потреби, прилагођено ликовном задатку и цртачкој техници коју користе. Литерату консултују ради прегледа репрезентативних дела историје уметности и поступака у коришћењу одређених цртачких техника.			
Број часова активне наставе: 45		Теоријска настава: 30	Практична настава: 15
Методе извођења наставе			
Демонстрација, дискусија, метода анализе ликовног дела, индивидуални практични рад студената у различитим ликовним техникама.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	/
практична настава	50	усмени испит	/
колоквијум-и	/	Завршни ликовни рад у	30

		одабраној техници	
семинар-и	/		

Студијски програм: ОСС Струковна медицинска сестра васпитач
Назив предмета: Извођачке вештине 2
Наставник/наставници: Јелена Р. Гркић Гинић, Маја М. Димитријевић, Сандра Р. Милановић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: /
Циљ предмета Овладавање теоријским знањем и практичним вештинама у области музичког изражавања; оспособљавање за казивање/извођење поетских текстова; теоријско и практично оспособљавање за непосредан рад са децом јасленог узраста кроз природне облике кретања, елементарне игре, музичке игре и вежбе за развој дечје моторике.
Исходи предмета Након окончања овог предмета студенти ће бити у стању да: – самостално изведу своју хорску/оркестарску деоницу – контролишу јачину певања/свирања према партитури – усаглашавају сопствену боју гласа у односу на друге певаче – користе способност и вештине певања/свирања у колективу – примене практичне вештине у области уметничког изражавања – практично примене језичке вештине у области дикције, артикулације и акцентуације – самостално модулирају темпо, ритам и интонацију према задатим инструкцијама – демонстрирају изражајно и емоционално усклађено казивање стихова – изведу припремљене говорне интерпретације пред публиком – артикулишу понашање на сцени за време јавног наступа – демонстрирају правилно извођење одређене физичке вештине – користе терминологију везану за вежбе и елементарне игре – селекују адекватне елементарне игре и вежбе за развој ситне и крупне моторике – припреме и реализују одговарајуће музичко-ритмичке и сензоперцептивне игре – користе способност и вештине у савладавању простора, отпора и манипулацији реквизитима – примене различите тестове за праћење моторичког развоја деце.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Хор и оркестар – Правилно певање вокала и консонаната, дикција, агогика, примена правилне вокалне технике кроз техничке вежбе, примена вокалне технике у добијању хомогеног звука, темпо, динамика, артикулација, фразирање, рад на интонативној усклађености, стилској уједначености, заједничко извођење композиције, комуникација међу извођачима. Обрада хорске и оркестарске композиције. Рад на решавању техничких проблема у одабраним хорским композицијама или одабраном саставу инструмената, решавање основних динамичких, ритмичких и интонативних проблема. Припрема и реализација јавног наступа. Казивање поетских текстова – Специфичне одлике културе говора. Комуникативни потенцијали говорног исказа. Аналитичко разматрање мисаоне и емоционалне структуре поетског текста. Компаративни приступ интерпретативним и креативним дискурсима: изражајно читање поезије и рецитоване. Однос говорника према публици. Интеракција међу извођачима. Процес припреме за јавни наступ. Карактеристике моторног развоја деце. Организациони облици рада. Услови за реализацију програма физичког васпитања – простор, опрема, справе, уређаји и реквизити. Моторичке активности. Покретне игре. Елементарне игре. Игре са реквизитима. Игре уз музику. Процена и контрола ефеката игре, активности и вештине детета. <i>Практична настава</i> Хор и оркестар – Техничке вежбе намењене развоју вокалних способности, распевавање, рад на интерпретацији, обликовању мелодијске линије, хармонске пратње и техници извођења. Индивидуално усклађивање заједничког музицирања. Индивидуалне пробе, пробе по гласовима,

заједничке пробе. Увјежбавање програма за јавне наступе.

Рад на тексту – Дикција, артикулација, акцентуација, ритам, темпо и динамика читања и изражајног казивања. Дисање и паузе у говорењу поетских текстова. Вежбе гласности и интензитета. Вежбе промене интонације на задатом тексту. Усклађивање говорне интерпретације са мисаоно-емоционалном структуром текста. Невербални израз у казивању стихова. Сцена као просторни контекст – доживљај, кретање, интеракција са осталим извођачима и публиком.

Вежбе за подстицање и развој основних природних облика кретања. Вежбе за развој организованог постављања и кретања са децом јасленог узраста. Вежбе за развој појединих мишићних група. Вежбе за развој појединих моторичких способности. Изражавање кроз покрет. Вежбе за повезивање више покрета уз музичку пратњу. Вежбе опонашања. Кретања блиска спортским играма. Елементарне игре. Методички организациони облици рада. Непосредно извођење угледних моторичких активности. Посматрање, бележење и анализа моторичких активности.

Литература

Обавезна литература

Ивановић, М. (2000). *Збирка хорских композиција, млађи узраст*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 7–120.

Шипка, М. (2008). *Култура говора*. Нови Сад: Прометеј, 202–208; 238–248.

Живковић, М. (2009). *Умеће рецитовања*. Београд: Креативни центар, 49–56.

Требјешанин, Б., Ж. Жикић. (2015). *Невербална комуникација: антрополошко психолошко приступ*. Београд: Завод за уџбенике, 55–115.

Збирка поетских текстова намењених најмлађем узрасту: Читанка за предшколце и млађе основце (други део) – *Плави зец, чудни зец, једини на свету* (2007). Београд: Креативни центар.

Марковић, Ж. (2017). *Теорија и методика наставе физичког васпитања*. Јагодина: Факултет педагошких наука, 83–123; 215–245.

Сикимић, Љ. (2001). *Дечје игре некад и сад*. Београд: Креативни центар, 241–255.

Крагујевић, Г. (1991). *Методика физичког васпитања*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 127–155.

Додатна литература

Вокалне, вокало-инструменталне и инструменталне композиције различитих музичких жанрова. Избор литературе је променљив и условљен је врстом и саставом ансамбала. Избор композиција врши се на почетку сваке школске године и саставни је део програма.

Марковић, М. (2002). *Глас глумца*. Београд: Сlio, изабрана поглавља.

Џиновић-Којић, Д., Пелемиш, В. (2017): *Квалитативне и квантитативне карактеристике морфолошког и моторичког простора предшколске деце*. Београд: Учитељски факултет, изабрана поглавља.

Џиновић-Којић, Д. (2002): *Физичко васпитање предшколског детета*. Београд: СИА, изабрана поглавља.

Број часова активне наставе: 45

Теоријска настава: 30

Практична настава: 15

Методе извођења наставе: Метода демонстрације, усменог излагања, рада на тексту, разговора, дискусије

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	30	писмени испит	
практична настава	30	усмени испит / јавни наступ	40
колоквијум-и			
семинар-и			

Студијски програм: Струковна медицинска сестра васпитач		
Назив предмета: Пракса 3		
Наставник/наставници: Маја Ј. Димитријевић, Ирена Б. Голубовић Илић, Ненад Љ. Вуловић, Наташа М. Вукићевић, Милош М. Ђорђевић, Слађана С. Станковић, Зоран Р. Игрутиновић, Биљана М. Јаковљевић		
Статус предмета: Обавезни		
Број ЕСПБ: 6		
Услов: Нема		
Циљ предмета Стицање радног искуства и формирање сопственог педагошког стила студената по моделу рефлексивне праксе. Припрема студената за планирање и реализацију активности са децом јасленог узраста, користећи знања из посебних методика. Упознавање студента са вештинама неговања болесног детета у кућним и хоспиталним условима. Овладавање техникама парентералне примене лекова, исхрана болесног детета и нега детета са посебним здравственим потребама. Стицање знања у препознавању симптома и знакова инфективних обољења и примена мера превенције у њиховом ширењу.		
Исход предмета Студент уме да: - Планира и реализује васпитно-образовне активности са децом предшколског узраста. - У сарадњи са ментором унапређује и промишља сопствено професионално искуство. - Одреди третман и негу болесног детета раног узраста, у хоспиталним условима. - Уочава и процењује стања оболелог детета и одређивање његових потреба према процесу здравствене неге. - Одреди третман и негу инфективног детета у кућним и хоспиталним условима.		
Садржај предмета Практична делатност под непосредним надзором ментора уз одређену самосталност, прилагођавање сопствене активности условима рада и преузимање одговорности за реализацију циљева и активности из свих области васпитно образовног рада одређене јаслене групе. Уочавање и адекватна процена знакова и симптома болести, у циљу утврђивања индивидуалних потреба деце и формулисање плана здравствене неге. Практични аспекти који се односе на специфичности деце оболеле од одређених органских система, као и њихово правовремено збрињавање. Сестринске интервенције у нези и препознавању компликација инсулиноterapiје. Обука родитеља у контроли болести у кућним условима. Правилна тријажа и изолација деце оболеле од заразних болести.		
Литература Основе програма предшколског васпитања и образовања - Године узлета (2018). Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја. Правилник о стандардима квалитета рада установе – Стандарди квалитета рада предшколских установа (2018). Службени гласник РС – Просветни гласник, Бр. 14/2018. Церовић, Б., Барјактаревић, Ж. (2010). Педијатрија-уџбеник за студенте високе здравствене школе струковних студија. Београд: Завод за уџбенике. (одабрана поглавља) Маринковић, Љ.(2007). Здравствена нега у педијатрији. Београд: Г.А.Д. (одабрана поглавља) Ножић, Д. (2008). Инфективне болести са епидемиологијом. Београд: Ауторско издање. (одабрана поглавља) Максимовић, М.(2006). Здравствена нега у инфектологији. Уџбеник за студенте струковних студија. Београд: ВЗШ (одабрана поглавља)		
Број часова активне наставе: /	Теоријска настава: /	Практична настава: / Остали часови: 480

Методе извођења наставе

Интерактивне методе – вежбе, семинари, консултације, менторски рад, дискусије, презентације, примена теорије у практичној делатности, реконструкција постојећих знања, ставова и вредности по моделу рефлексивне праксе.

Методе практичних радова засноване на практичним активностима у циљу решавања практичних задатака и остваривања исхода предмета, формирања мотива за будући позив, развој професионалних компетенција и оспособљавања за сарадњу и тимски рад.

Метода демонстрације и самосталног рада студената.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поен а	Завршни испит	поена
Редовност у похађању професионалне праксе у предшколској установи	30	Извештај о реализованим задацима професионалне праксе	70

Студијски програм: ОСС Струковна медицинска сестра васпитач			
Назив предмета: Предмет завршног рада			
Наставник/наставници: Наставник ментор			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Одобрена тема Завршног рада			
Циљ предмета			
Оспособљавање студената за критички приступ и примену одговарајућих теоријских полазишта и методичких поступака у планирању, програмирању, реализовању, вредновању и унапређивању васпитно-образовне праксе и здравствене неге у практичном раду са децом узраста од шест месеци до три године.			
Исход предмета			
Очекује се да студенти буду у стању да:			
• Креативно промишљају и предлажу решења конкретних проблема из области рада са децом узраста од шест месеци до три године, • Моделују активности у области рада са децом узраста од шест месеци до три године, • Имплементирају резултате истраживања у васпитно-образовну праксу, • Критички анализирају релевантну стручну литературу.			
Садржај предмета			
Предмет завршног рада је израда нацрта писаног пројекта у којем се путем моделовања активности предлаже решење конкретних проблем из области рада са децом узраста од шест месеци до три године. У функцији је израде Завршног рада. Израда нацрта писаног пројекта може почети када се одобри тема Завршног рада. Студент критички приступа проучавању литературе у вези са конкретним проблемом из области рада са децом узраста од шест месеци до три године, анализира је и тумачи, а затим осмишљава активност којом се тај проблем решава. Уз сагласност ментора, студент писани пројекат предаје студентској служби. У испитном року студент код Ментора Завршног рада брани нацрт пројекта који, уз евентуалне корекције, постаје део Завршног рада.			
Литература			
У зависности од избора теме Завршног рада.			
Број часова активне наставе: 45		Теоријска настава: /	СТИР: 45
Методе извођења наставе			
Менторски рад и самостални истраживачки рад студента.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
истраживачки рад	50	писмени испит	
израда нацрта писаног пројекта	20	презентација и одбрана нацрта писаног пројекта	30
колоквијум-и			
семинар-и			

Студијски програм: ОСС Струковна медицинска сестра васпитач			
Назив предмета: Завршни рад – израда и одбрана			
Наставник/наставници: Наставник ментор			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Положени сви испити предвиђени студијским програмом			
Циљ предмета			
Циљ израде завршног рада јесте да студент самостално изради писани рад у којем се путем моделовања активности предлага решење конкретног проблем из области рада са децом узраста од шест месеци до три године, а затим моделовану активност практично реализује. Овим студент показује да је способан да повеже и примени знања и вештине стечене током студија, односно, да је на предвиђеном нивоу професионално оспособљен за рад у струци.			
Исход предмета			
Очекује се да студенти буду у стању да:			
• Моделују активности у области рада са децом узраста од шест месеци до три године, • Имплементирају резултате истраживања у васпитно-образовну праксу, • Критички анализирају релевантну стручну литературу. • Креативно примењују решења конкретних проблема из области рада са децом узраста од шест месеци до три године.			
Садржај предмета			
Израда завршног рада подразумева писани рад у којем се осмишљава активност из области рада са децом узраста од шест месеци до три године, на основу претходно прихваћеног пројекта. Одбрана завршног рада је практичног карактера и подразумева самосталну реализацију те активности у предшколској установи.			
Литература			
Ментор упућује студента у основну релевантну литературу у складу са студијским програмом и одабраном темом завршног рада.			
Број часова активне наставе: /		Теоријска настава: /	Остали часови: 45
Методе извођења наставе			
Менторски рад, израда и одбрана завршног рада.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава		Одбрана завршног рада	30
колоквијум-и			
Израда завршног рада	70		